THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON 25, D. C.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
PUBLISHED BY
THE LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILL.
TELEPHONE LUDLOW 5-9500
LEADING DAILY FOR OVER A MILLION LITHUANIANS

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
LIETUVIŲ KATALIKŲ SPAUDOS DRAUGIJOS
LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
SU ŠEŠTADIENINIU MOKSLO, LITERATOROS
IR MENO PRIEDU
DRAUGAS ĮSTEIGTAS 1909 M.

VOL. XLV | Price 10c | PIRMADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 16, 1961 | Kaina 10c | Nr. 12

KREMLIUS ATNAUJINO ŽYGIUS SUSILPNINTI BONNOS-PARYŽIAUS SANTYKIUS

BONNA, Vokietija — Sovietų Sąjunga pradėjo naują diplomatinę ofenzyvą susilpninti tarp vakarų Vokietijos ir Prancūzijos santykius.

Pasak patikimų informacijų, Sovietų Sąjungos diplomatai duoda suprasti, kad Maskva yra susirūpinusi dėl artimų santykių tarp prezidento de Gaullio ir kanclerio Adenauerio.

Susirūpinimas suskambėjo žodžiuose rusų ambasadoriaus Paryžiuje Sergei Vinogradovo, kai jis matėsi su generolu de Gaulliu tik ką prieš Kalėdas. Vinogradov pridėjo, jog Maskva turėsianti imtis kaikurių žygių, jei Paryžius-Bonnos ašis ir toliau bus stiprinama.

Bonnoje Sovietų Sąjungos ambasadorius Andrei Smirnov ir jo ambasados politiniai pareigūnai maždaug tą pat yra pasakę neutraliems kraštams.

Viename pasikalbėjime Smirnov davė suprasti, jog Maskva galinti susitarti su vokiečiais.

Pasak patikimo pranešimo, Smirnov tame pasikalbėjime nurodė, jog Jungtinės Amerikos Valstybės sumažinusios savo rolę, „prašydamos" finansinės pagalbos iš vakarų Vokietijos, gi Prancūzija esanti perstipriai pririšta Alžirijoje, kad galėtų ką pagelbėti vokiečiams.

Nei pasikalbėjimuose Paryžiuje, nei Bonnoje rusai neatskleidė, ką jie darys pavilioti vakarų Vokietijai.

Tačiau visuomet tokiuose pasikalbėjimuose esanti neribota galimybė, jog jie galbūt pasiūlysią palengvinti Vokietijos sujungimą.

Bonnoje vyrauja įsitikinimas, kad Maskva niekada aiškiai nepasakė, nes Sovietų Sąjunga neturi noro daryti tokio siūlymo. Diktatorius Chruščevas neseniai pasakė Bonnos ambasadoriui Maskvoje, kad sujungimas tebesąs už kalnų.

Bet toje pačioje kalboje, Naujuose Metuose priėmime Kremliuje, Chruščevas pareiškė, jog tai neturėtų vakarų Vokietiją ir Sovietų Sąjungą sulaikyti nuo užmezgimo draugiškesnių santykių.

Švelnesniu vėju iš Maskvos šiek tiek pasidžiaugė dr. Adenueris. Ir dėl to jis švelniau prabilo link Sovietų Sąjungos.

Užsienio stebėtojai įsitikinę, kad Adenaueris nori geresnių santykių su Maskva, siekdamas toliau nustumti Berlyno krizę.

John L. Moore, Pennsylvania universiteto viceprezidentas, paskirtas vadovauti bendrųjų tarnybų administracijai. (UPI)

Nauja kavinė — automatas Kaune

OKUP. LIETUVA. — Kaune, Stalino ir Raud. armijos prospektų sankryžoje (Laisvės alėjos ir Savanorių prosp. kampas) atidaryta nauja kavinė-automatas "Daina". Kavinė esanti įrengta pagal dailininko J. Virako projektą. Esą aštuoni automatai konditorijos gaminiams, kavai, sultims ir kt. (E.)

Iš Lenkijos statistikos

VARŠUVA. — 1960 metų visuotinis gyventojų surašymas parodė, kad Lenkijoje yra 30 milijonų gyventojų ir kad 742 miestuose gyvena 14 milijonų žmonių.

1960 metais gyventojų surašymas rodė, kad tada Lenkijoje gyveno 25 milijonai žmonių ir kad tuomet miestuose gyveno 9,600,000 žmonių.

Šie faktai rodo, jog iš kaimų žmonės bėga į miestus, tikriau sakant, iš žemės ūkio į fabrikus.

Vokiečių užsienio reikalų ministeris von Brentano susirgo

BONNA, Vokietija — Užsienio reikalų ministeris Heinrich von Brentano, 56 metų, ištiko plaučių uždegimas ir nuvežtas į ligoninę. Tai pranešė ministerijos kalbėtojas. Liga privertė atidėti užsienio reikalų ministerio kelionę į Tolimuosius Rytus šio mėnesio gale.

● **Norvegijos aliuminis metalas.** Nervegija 1960 metais pagamino 160,000 tonų aliumino.

KALENDORIUS

Sausio 16 d.: šv. Marcelis; Jovaras.

Sausio 17 d.: šv. Antanas; Kalnius.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėje šiandien — dalinai apsiniaukę, apie 40 l.; rytoj — dalinai apsiniaukę, švelni oro temperatūra.

Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:45.

Popiežius Jonas XXIII paaukštins keturis arkivyskupus kardinolais

VATIKANAS — Popiežius Jonas XXIII ketvirtoje savo konsistorijoje dvejų metų valdymo metu, šiandien paaukštins keturis naujus kardinolus.

Tarp jų yra St. Louis (JAV) arkivyskupas Joseph Elmer Ritter, 68 metų.

Kiti nauji kardinolai yra Bogotos arkivyskupas (Kolumbija) Luis Concha Cordoba, Caracaso arkivyskupas (Venecuela) Jose Humberto Quintero, ir arkivyskupas Giuseppe Terretto, Vatikano konsistorinės kongregacijos asesorius.

Su naujais paskyrimais kardinolų kolegija turės 85 narius — 32 italus ir 53 neitalus.

Šiandien rytą popiežius Jonas turės slaptos konsistorijos posėdį Vatikane ir oficialiai paskirs naujus kardinolus.

Adenauerio vizitas

LONDONAS — Vakarų Vokietijos kancleris Adenaueris sekantį mėnesį vizituos Londoną pasikalbėti su ministeriu pirmininku Macmillanu.

Laukiama dar 3,000 repatriantų iš Lietuvos

ESSENAS, Vokietija. — "Westdeutsche Allgemeine" 1960 m. gruodžio 30 d. citavo Lietuvos kilmės vokiečių organizacijos veikėjų informacijas, kad Lietuvoje šiuo metu esą dar apie 3,000 asmenų, kurie jau turi Fed. Vokietijos vyriau sybės leidimą persikelti į Vakarus, tačiau dar neturi sovietinės išvykimo vizos.

Praėjusiais trejais metais iš Lietuvos į Vokietiją atvyko apie 3,000 asmenų. Vak. Vokietijoje dabar esą apie 32,000 Lietuvos kilmės vokiečių. Apie 18,000 esą žuvę ar dingę karo ar pokario metais.

Naujas Kongo vadas — Airijos lt. gen. Sean McKeown šypsodamasis kalbasi su Indijos kareiviu. McKeown paskirtas Jungtinių Tautų karinių dalinių Konge vadu vieton švedo gen. Carl van Horn.

Arkivyskupas skatina kubiečius kovoti prieš raudonuosius

HAVANA, Kuba — Santiago arkivyskupas Enrique Perez Serrantes išleido naują ganytojinį laišką, ragindamas visus krikščionis Kuboje kovoti prieš komunizmą.

Arkivyskupas kreipėsi ne tik į katalikus, bet į visus krikščionis. Nors Kuboje daugiausia yra katalikų, bet mažiausiai yra lankančių bažnyčią tarp kaimiečių, kurie dabar daugiausiai palaiko diktatorių Fidel Castro.

Laiškas buvo išleistas išvakarėse Trijų Karalių — sausio 6 dieną — bet egzemplioriai pasiekė Havaną tik sausio 14 dieną.

Arkivyskupas Perez Serrantes, 77 metų, pakartotinai pabrėžė, kad kubiečių vyriausybė puola katalikų Bažnyčią. Jo laiškas atsako į Castro pirštinės metimą „su mūsų revoliucija ar prieš ją," pareiškiant: „Su Kristumi arba prieš Kristų."

Jis pabrėžė, kad jo kova prieš komunizmą Kuboje nėra remiama užsienio ir „neturi kontrarevoliucinės dvasios nei partizaninės."

„Mes kovojame, nes mes žinome, kad pasaulyje yra tik du frontai, . vienas prieš kitą. Viename yra tie, kurie pasirengę mirti už Kristų... antrame yra tie, kurie sąmoningai ar nesąmoningai bando pašalinti Dievą ir Jį išbraukti iš žmogiškojo gyvenimo," — pasakė arkivyskupas.

JAV užsakė lėktuvų Kanados įmonėje

TORONTAS, Kanada. — Jungtinių Amerikos Valstybių kariuomenė užsakė 24 lėktuvus Caribou tipo už 16 milijonų dolerių Kanados De Havilland įmonėse Toronte. Lėktuvai bus pagaminti 1962 metais. De Havillan įmonėse dirba 2,900 darbininkų, dabar galės priimti 600.

Ateityje įmonė tikisi gauti daugiau užsakymų, nes praktika parodė, kad Caribou lėktuvai labai tinka kariuomenės ir prekybos transportui ten, kur nėra didelių aerodromų, nes pakyla su gana trumpu įsibėgėjimu.

Po II Pasaulinio karo De Havilland pagamino lėktuvų 60 kraštų už 154 milijonus dolerių. Vien Jungtinėms Amerikos Valstybėms ji pardavė 1,000 lėktuvų už 123 milijonus dolerių. Beavers ir 200 Otters tipo. Šiuo metu De Havilland gamina 16 Beaver tipo lėktuvų Ghanai ir 36 Britanijai.

Jungtinių Tautų Taryboje

Sovietų Sąjungai nepasisekė pasmerkti belgų

Dagas Hammarskjoldas atsikirto Sovietų Sąjungos priekaištui

NEW YORKAS — Sovietų Sąjungai ir trimAzijos-Afrikos valstybėms užvakar nepasisekė Jungtinių Tautų Taryboje pasiekti nutarimo, kad Belgija būtų pasmerkta už tariamą intervenciją Konge.

Sovietų užsienio reikalų viceministeris tuojau pareiškė tarybai, jog jis šį dalyką ketina pateikti 99 valstybių generalinei asamblėjai. Bet, jis nepasakė ar jis šio žygio imsis dar prieš susirenkant reguliariai sesijai kovo mėnesį.

Tik Sovietų Sąjunga, Liberija, Ceilonas ir Jungtinė Arabų Respublika (Egiptas-Sirija) balsavo už rezoliuciją, jog Belgija esanti kalta už pažeidimą savo patikėtinio teisių Ruanda-Urandi teritorijoje.

Rezoliucija pateikė trys Azijos-Afrikos valstybės ir norėjo pasmerkti Belgiją, kad ji leido Kongo armijos vado pulk. J. Mobutos kariams naudoti teritoriją kaip bazę sausio 1 dieną užpuolimui kareivių Kivu provincijoje, kuri palaiko nuverstąjį premjerą P. Lumumbą.

Generalinis sekretorius Dagas Hammarskjoldas trumpai kalbėjo prieš pradedant balsuoti. Jis Sovietų Sąjungą apkaltino rasine neapykanta, atliekant JT kariniams daliniams žygius Konge, ir pagalba belgams prieš Lumumbbos jėgas.

Hammarskjoldas pabrėžė, kad Sovietų Sąjungos kaltinimai iškelti bandant pasėti nepasitikėjimą tarp Kongo pareigūnų ir Jungtinių Tautų karių.

George W. Ball — Valstybės sekretoriaus pagalbininkas ekonominiams reikalams Kennedžio administracijoje bus George W. Ball, trečias Adlai Stevensono bendradarbis gavo aukštą postą. Ball, 51 metų, yra tarptautinis advokatas. Jis turėjo firmas Washingtone, New Yorke, Paryžiuje ir Briuselyje. (UPI)

6-tas JAV laivynas vizituos Maroką

RABAT, Marokas — Jungtinių Amerikos Valstybių 6-to laivyno admirolo laivas (flagship) sekantį ketvirtadienį vizituos pirmą kartą Maroką.

Viceadmirolas George W. Anderson, 6-tojo laivyno vadas, atplauks į Kasablankos uostą su kreiseriu Springfield, padarydamas vizitą marokiečių vyriausybei.

Springfield, kuris pakeitė laivą Des Maines Viduržemio jūroje, buvo vėl įvestas į tarnybą, kaip sviedinių laivas gruodžio mėnesį. Keturių dienų vizito marokiečiai galės aplankyti admirolo laivą.

—*Kubos diktatorius Fidel Castro* užėmė šiek tiek švelnesnę liniją link Jungtinių Amerikos Valstybių. Atrodo, jog jis norįs susitaikinti su JAV.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

—*Raudonosios Kinijos premjeras Chou En-lai* vakar perspėjo Jungtines Amerikos Valstybes, kad jos didinančios pilietinį karą Laose, duodamos jos provakarietiškai vyriausybei, vadovaujamai premjero Oum, karinę pagalbą. Jis pasiūlė sukviesti keturiolikos valstybių, kurios 1954 m. pasirašė Genevoje sutartį baigti karą Indo-Kinijoje, konferenciją išspręsti Laoso krizę. Peipingas tyli, kad rusai ir komunistinis šiaurės Vietnamas duoda karinę pagalbą Laoso komunistams. Ir pats Chau En-lai yra prikišęs pirštus prie pilietinio karo mažoje pietryčių Azijos karalijoje.

—*Katangos provincijoje*, Konge, kongiečiai susišaudė su Jungtinių Tautų kariais. Du švedai sužeisti. Susišaudymas įvyko, kai kongiečiai sulaikė traukinį, kurį saugojo švedai kariai.

—*Franklin Roosevelt, Jr.* numatomas valstybės sekretoriaus pagalbininku Inter-American reikalams.

—*Pietinėje Belgijoje* Valonijos socialistai šeštadienį formaliai pareikalavo karalių Baudouin peržiūrėti krašto konstituciją, kad būtų suteikta jų regionui, kalbančiam prancūziškai, autonomija. Šis žygis padarytas ryšium su 25 dienų streiku prieš vyriausybės ekonominę programą „suveržti diržus." Valonija turi apie 45 procentus iš 9 milijonų belgų gyventojų.

Stahr -- JAV armijos sekretorius

PALM BEACH, Fla. — Prezidentas elektas John F. Kennedy užvakar gavo asmeninį iš viceprezidento elekto Lyndon Johnsono pranešimą apie rusų paslaptingą šūvį į tolimąsias erdves ar karinį sviedinį virš Ramiojo vandenyno.

Prezidentas elektas taipgi pranešė apie parinkimą Elvis J. Stahr, 44 metų, West Virginia universiteto prezidento, armijos sekretorium.

Demokratas Stahr yra II Pasaulinio Karo armijos veteranas ir buvo specialus civilis pagalbininkas armijos sekretoriato įstaigoje Korėjos karo metu.

Robert J. Burkhardt, 44 metų, gimęs Chicagoje, nominuotas pašto sekretoriaus pagalbininku priemonių panaudojimo reikalams. Burkhardt yra aktyvus demokratų veikloje New Yorke ir New Jersey nuo 1948 metų. Jis buvo New Jersey gubernatoriaus Meyer (D.) sekretorius nuo 1954-57 m., ir dabar jis yra Kennedy-Johnson inauguracijos komiteto direktorius.

● **Čekoslovakija** suteiks 125 milijonus dolerių paskolą Lenkijai.

● **Bulgarija** suteiks Kubai ilgalaikę 5 milijonų dolerių paskolą, pasirašius sausio 12 d. Sofijoje sutartį. Pagal sutartį Bulgarija duos techninę pagalbą Kubai.

● **Kanada** 1960 metų lapkričio viduryje turėjo 18 milijonų gyventojų.

Du buvę gubernatoriai gavo darbus Kennedy administracijoje

PALM BEACH, Fla.—Du buvę demokratai gubernatoriai, pralaimėję perrinkime praėjusį lapkričio mėnesį, šeštadienį gavo $20,000 darbą Kennedžio administracijoje.

Prezidentas elektas Kennedy pranešė, kad George Docking iš Kansas paskirtas Eksporto-Importo banko direktorium, gi Herschel Loveless iš Iowa Federal Renegotiation board nariu.

Docking ir Loveless palaikė demokratų konvencijoje Kennedžio kandidatūrą į prezidentus. Abu pralaimėjo postus respublikonams, siekdami naujo gubernatoriaus tarnybos termino.

Ragina mokytojus „išdeginti" buržuazinės ideologijos liekanas

VILNIUS, okup. Lietuva. — Prieš pat Naujus metus Vilniuje įvyko Lietuvos mokytojų suvažiavimas. Jo proga sovietinė ir komunistinė vadovybė paskelbė žodį į mokytojus.

Pabrėžus, kad Lietuva daranti pažangą tik "didžiosios rusų tautos pagalbos dėka", mokytojai raginami "nesutaikinamai kovoti prieš buržuazinio nacionalizmo ir, be to, siauro nacionalinio ribotumo recidyvus". Dar daugiau, mokytojas esąs pašauktas "deginte deginti buržuazinės ideologijos liekanas, aistringai kovoti prieš buržuazinės praeities atgyvenas, išmokyti giliai neapkęsti tų, kurie trukdo statyti šviesius komunizmo rūmus."

Iš suvažiavimo dar pranešama, kad švietimo ministeris M. Gedvilas rado reikalą pabrėžti: "Būtina užkirsti kelią patekti į mokyklas buržuazinio nacionalizmo atgyvenoms, negailestingai kovoti prieš faktus, kai mokomoji medžiaga dar perteikiama iš buržuazinio objektyvumo pozicijų, idealizuojant praeitį." Suvažiavime ir Sniečkus "pamokslus" mokytojams sakė.

Suvažiavime buvę 508 delegatai, kurie atstovavę apie 27,000 mokytojų. 285 delegatai — komunistiniai partiečiai, 23 komjaunuoliai, 200 nepartinių. Kaip kituose suvažiavimuose, taip ir čia komunistai uzurpavo delegatų pareigas, sudarydami daugumą, tuo tarpu kai tik maža dalis mokytojų yra kp nariai. (E)

—*Nepasisekė.* Vakar plačiai buvo kalbama, kad rusai mokslininkai penktadienį bandę paleisti du aeronautikus į tolimąsias erdves, bet jie sudegę ore.

Eisenhoweris uždraudė krauti auksą užsienyje

WASHINGTONAS — Bandydamas sulaikyti amerikiečių auksо atsargų išplaukimą į užsienius, prezidentas Eisenhoweris užvakar įsakė Jungtinių Amerikos Valstybių piliečiams ir kompanijoms atsikleisti birželio 1 dieną, kiek aukso turi užsienyje.

Pagal įsakymą amerikiečiams piliečiams ir kompanijoms uždraudžiama laikyti auksas ar aukso vertybių popierių užsienyje, vadinasi jie negali pirkti ar laikyti aukso.

Dar neaišku, kiek dolerių palies naujas prezidento Eisenhowerio įsakymas. Tačiau yra žinoma, kad amerikiečiai spekuliuoja auksu Londono ir Toronto rinkose, ir jog jie laiko aukso lydinį ir vertybių popierius užsienyje, nes privatiems piliečiams ir kompanijoms uždrausta laikyti auksą Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Užsienio valstybės gali ir turi aukso šiame krašte.

Bruce nominuotas ambasadorium į Londoną

WASHINGTONAS — Prezidentas elektas John Kennedy nominavo David K. E. Bruce ambasadorium į Londoną.

Bruce, buvęs valstybės sekretoriaus pagalbininkas ir ambasadorius Prancūzijoje Trumano administracijos metu, skiriamas į svarbų diplomatinį postą.

Bruce buvo vienintelis demokratas per pirmuosius šešerius metus Eisenhowerio administracijos paskirtas į svarbų postą. Jis buvo respublikonų administracijos paskirtas JAV ambasadorium vakarinėje Vokietijoje.

Etijopijos imperatorius pasiruošęs reformai

ADDIS ABABA, Etijopija. — Imperatorius Haile Selassie gal būt greitai praneš apie politinę reformą, kuri jį padarys daugiau konstituciniu monarchu. Tai vakar paskelbė informuoti šaltiniai.

Pertvarkyti ministerių kabinetas yra būtinas dalykas, nes dauguma ministerių buvo nužudyti nesėkmingame perversme gruodžio mėnesį.

Imperatorius nutaręs dalinai savo absoliučios valdžios atsisakyti, nes tai verčia daryti buvęs perversmas, nors ir nepavykęs. Imperatorius sutiko, kad ministeris pirmininkas parinks ministerius ir jie bus atsakingi premjerui, o šis bus atsakingas imperatoriui.

SOCIALINIS DRAUDIMAS IR DARBAS

TVARKO PR. ŠULAS ir J. ŠOLIŪNAS

KENNEDY SENESNIO AMŽIAUS APRŪPINIMO PLANUI VISI PRITARIA

WASHINGTONAS, D. C. — Medicinos aprūpinimo programa, kurią remia naujasis prezidentas J. Kennedy Baltųjų Rūmų konferencijoj svarstant senesnio amžiaus žmonėms aprūpinimą rado daugumos posėdžiautojų pritarimą.

Kennedy planas numato medicinos aprūpinimą asmenims, esantiems virš 65 metų amž., padidinant socialinio draudimo mokesčius; šis pasiūlymas rado konfenencijos dalyvių pritarimą.

Tiktai Amerikos Medikų Drjos atstovai pasisakė prieš šį Kennedy planą, sakydami, kad su tokia finansine sistema bus silpna sveikatos apsauga.

Darbo unijos ir tam tikros gerbūvio grupių atstovai remią Kennedy programą ir rekomenduoja, kad kongresas greičiau tuo reikalu išleistų įstatymą.

Naujojo prez. Kennedy administracija siulys kongresui priimti šiuos įstatymus: 1) naujų namų statybą plėsti, 2) pašalpų davimas su nedarbu paliestoms sritims. 3) minimalinio uždarbio pakėlimas, 4) švietimo reikalams daugiau lėšų skyrimas, 5) medicinos pagalba senesnio amžiaus žmonėms. Manoma, kad dėl šio paskutinio įstatymo bus nemaža respublikonų opozicija.

MES ATSAKOME JŪS KLAUSIATE —

AR VIZITORIUS TURI PRANEŠTI SAVO ADRESĄ

Kl. Prieš 2 mėn. aš atvykau į JAV-bes su vizitoriaus viza ir tuo metu užsiregistravau Immigration and Naturalization įstaigoje. Mano viza dar galioja 4 mėnesiams. Kažkas man sakė, kad visi svetimšaliai turi registruotis sausio mėn., 1961 m. Ar aš turiu naujai registruotis? **L. M.**

Ats, L. M. Taip, jūs turite registruotis. Įstatymas reikalauja, kad kiekvienas svetimšalis, kuris yra JAV-bėse sausio 1 d., nežiūrint ar jis emigrantas, vizitorius, studentas ar neimigrantas, pagal sutartį atvykęs, ar turi bet kurį kitą statusą, turi pranešti savo adresą Immigration and Naturalization įstaigai sausio mėn. laikotarpyje. Svetimšalis kuris laikinai yra išvykęs iš JAV-bių sausio mėn. laikotarpyje, turi registruotis laike 10 dienų, kai grįš į JAV-bes. Šis metinis registravimasis svetimšaliams skiriasi nuo to registravimosi, kai svetimšalis registruojasi, kada įvažiuoja į JAV-bes. Registruotis galima bet kuriame JAV-bių pašto skyriuje arba bet kuriose Immigration and Naturalization įstaigose, kur reikia prašyti Allien Address Report Card, Form I-53. Užpildykite tą kortelę ir pasirašykite. Jeigu jūs turite kokių klausimų, paklauskite pašto valdininką ar Immigration and Naturalization įstaigos tarnautoją. Kai esate užpildę kortelę, tai ją įduokite pašto valdininkui arba Immigration and Naturalization tarnautojui į rankas. Kortelės negalima siųsti paštu. Svetimšalis, kuris tyčia ar be pateisinamos priežasties nepraneš savo adreso sausio mėn. laikotarpyje, gali būti areštuotas ir deportuotas, taip pat gali būti pasodintas į kalėjimą arba pinigine bauda nubaustas dar prieš deportaciją. **Pr. Š.**

Ar yra maisto įvertinimo normos social. draudimo mokesčiams mokėti?

Kl. Maloniekite atsakyti į šiuo man rūpimus klausimus: 1) Ar yra darbdavys įpareigotas mokėti social security mokesčius nuo atlyginimo dalies duodamos maisto pavidalu? (kausėja yra virėja)

2) Ar yra maisto įvertinimo normos?

3) Kaip atliekamas už maisto dalį priklausomų mokesčių įmokėjimas? **J. S.**

Ats. J. S. 1) Darbdavys turi mokėti socialinio draudimo mokesčius ir nuo tos atlyginimo dalies, kuri darbininkui yra mokama maisto pavidale. Tačiau darbdavys tuos mokesčius turi mokėti tik tada, jei šalia duodamo darbininkui maisto jis taip pat dar gauna ir piniginį atlyginimą. Jeigu darbininkas negauna jokio piniginio atlyginimo, o tik maistą, tai tada už tą maistą darbdavys nėra įpareigotas mokėti jokių socialinio draudimo mokesčių.

2. Jokių maisto įvertinimo normų nėra. Tai atlikti turi pats darbdavys ir darbininkas.

3. Už maisto dalį mokesčiai mokami kartu su kitais socialinio draudimo mokesčiais, kada darbdavys raportuoja darbininko uždarbį kiekvieno metinio ketvirčio gale.

Ar gali gauti laidojimo išlaidas už šeimos narį iš soc. draudimo?

Kl. Mano motina 70 m. amž. JAV pilietė, išgyvenus šiame krašte 50 m., jokio darbo, išskyrus namų ruošą, nedirbo. Pirmas vyras žuvo anglių kasyklose, su antru yra persiskyrusi, bet pagal jo uždarbį gavo mažą socialinio draudimo pašalpą ir gyveno prie dukters ir žento. Pr. m. gruodžio mėn. vidury motina mirė ir visas laidojimo išlaidas apmokėjau aš. Aš noriu sužinoti, ar mes galime gauti dalį laidojimo išlaidų iš socialinio draudimo ar ne? Ačiū. **E. ir J. P.**

Ats. E. ir J. P. Socialinio draudimo vienkartiniai pomirtiniai išmokėjimai daromi tik ant tų asmenų rekordų, kurie prieš mirtį patys dirbo ir vėliau gavo pensijas ant savo įmokėtų socialinio draudimo mokesčių.

Pagal jūsų pateiktas žinias, jūsų motina niekados pati sosialinio draudimo mokesčių nemokėjo. Pensiją, kurią ji gavo, buvo išmokėta ant kito asmens įmokėtų mokesčių.

Vadinasi, jūs jokių pomirtinių pašalpų iš socialinio draudimo negalite gauti.

Nuo kada žemės ūkyje dirbą yra apdrausti?

Kl. Esu 63 metų. Dirbau, būdamas apdraustas social. draudime be pertraukos nuo 1951 m. Pirmųjų 5 metų uždarbiai buvo maži, tad norėčiau tuos metus iš pensijos apskaičiavimo išmesti. Esu dabar nedarbingas. Man neaišku: Jei būčiau dabar kvalifikuotas nedarbingumo pensijai gauti, tai nustatant jos dydį ir tam tikslui dalinant bendrą uždarbių sumą iš mėnesių skaičiaus ar būtų priimti dėmesin ir tie 24 mėn. (1961 ir 1962 m.) kuriuose aš visai nedirbsiu, pasitraukęs dėl nedarbingumo į pensiją? Nuo kurių metų yra draudžiami social draudime žemės ūkio darbininkai? **B. I.**

Ast. B. I. 1. Metų išmetimas ar neišmetimas nuo darbininko visiškai nepriklauso. Socialinio draudimo įstaiga nusprendžia, kurie metai išmestini ir kurie paliktini.

Metai, kuriuos darbininkas nedirba dėl nesveikatos, yra paprastai išmetami ir neįmami dėmesin, apskaičuojant nedarbingumo pensijas. Tokiu būdu ir šiuo atveju, jeigu būtų kvalifikuotasi nedarbing. pensijai, 1961 ir 1962 m. uždarbiai būtų išmesti.

2. Žemės ūkio darbininkai socialinio draudimo yra apdrausti pradedant 1954 metų sausio mėn. 1 d. **J. Šoliūnas**

Ar galima išsivežti pinigus į kitą valstybę?

Kl. Moteris nori grįžti į Lietuvą pas savo vyrą. Nežino ar čia pardavus savo turtą galės visus pinigus išsivežti su savimi? 2) Kur ir kaip sužinoti, kuris advokatas yra spec. kokios srities, nes niekur nėra apie tai paskelbta. **F. K.**

Ats. F. K. Mums neteko užtikti žinių, kad būtų varžoma išvežti pinigai, kai persikraustoma gyventi į kitą valstybę. 2) Kreipkitės į gyvenamos vietos advokatų sąjungą (Bar Association), ten sužinosite norimos srities žinovo advokatų pavardes.

Vaikų darželiai Vokietijoje

Vokietijoje Katalikų Šalpos Draugija globojo praėjusiais metais 400,000 vaikų, kurie lankė 6,000 vaikų darželių. Tose institucijose dirba 12,448 tarnautojai, iš kurių 5,050 katalikų vienuolės seserys. Po II Pasaulinio karo Vakarų Vokietijoje įsteigta 1,844 nauji vaikų darželiai.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:30 iki 2:00 val. po pietų. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Programą veda Steponas ,. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į **Baltic Florists — Gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489.** Ten gaunamas ir Draugas.

MASONŲ PASLAPTIS — DABAR JAU NEPASLAPTIS

Šiaur. Amerikoje masonų yra dvigubai daugiau negu visas kitas pasaulio valstybes paėmus kartu. Kas jie tokie? Ko jie siekia? Rasite dabar K.A.S. išleistoj popiežiaus Leono XIII enciklikoj ir vertėjo parašytoj įžangoj apie masonus. Enciklika turėtų perskaityti visuomenės veikėjai, politikai ir visi, kurie nori žinoti, kas dedasi šių dienų politikos užkulisiuose. Vertimas sklandus.

Kaina 50 ct. Galima gauti:

"DRAUGO" KNYGYNE
4545 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois, U.S.A.

TELEVIZIJAS
Sąžiningai ir nebrangiai taisau. Už patarnavimą vietoje $3.00, už dirbtuvės darbą — $10.00 ir dalys. Pigios paveikslinės lempos.
J. MIGLINAS
2549 W. 69th St. II a. PR 6-1063

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. VIctory 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

Mokame
4 1/4 %
metinį dividendą už visas taupytojų sąskaitas!

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...
- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000.
Mutual Federal Savings and Loan Association
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 West Cermak Road Chicago 8, Ill
Phone: VIrginia 7-7747 JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
4545 West 63rd St., Chicago 29, Illinois Tel. LUdlow 5-0500

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily except Sundays and days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

SUBSCRIPTION RATES
$11.00 per year outside of Chicago
$13.00 per year in Chicago & Cicero
$11.00 per year in Canada.
Foreign $13.00 per year

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$13.00	$7.00	$4.00	$1.75
Kitur JAV ir Kanadoj	$11.00	$6.00	$3.50	$1.50
Užsienyje	$13.00	$7.00	$4.00	$1.75

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesupaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pristunčiamos gavus prašymą.

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
spec. vidaus ligos
6817 South Western Avenue
Tel. ofiso — REpublic 7-4900
namų — GRovehill 6-8161
Valandos: kasdien 2-7 v. p. p., šeštadien. 1-5 val. p. p., trečiadieniais uždaryta.
Dėl tikslaus priėmimo laiko (appointment) ma loniekite susitarti telefonu ar asmeniškai, kad nereiktų ilgai laukti.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akušerija ir moterų ligos
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vak. Šeštadieniais nuo 2-4 v. popiet. Trečiadieniais pagal sutartį.
Ofiso tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos tel. BEverly 8-8244

Rez. GI 8-0873 Rez. HE 6-1670
Dr. Eisin Dr. Balukas
DR. W. M. EISIN-EISINAS
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą
(el neatsiliepia skambinti MI 3-0001)

Ofiso HE 4-1414, Rezid. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. GARŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st St.
Val. kasdien nuo 6-8 val. vakaro. Šeštad. nuo 12:30 — 2:30 val. p. p. Treč. ir kitu laiku tik susitarus.
Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017
Ligonius priima pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-7007.
Namų-rez. tel. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
(JOKŠA)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63 Street
Val.: Pirmad. ir ketv. nuo 2:30 iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 5 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4. Kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1 — 4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Telefonas: GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 W. Marquette Road
Valandos 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeš tad. tik 10-12.

Tel.: REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6.30-8:30 val. vak. Šeštad. 1—4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak. išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite REdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
Val.: Kasdien popiet nuo 12—3 val. vak., pirm., antr., ketvir. 6—9 val.
Trečiadieniais tik susitarus

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 South Western Avenue
MEDICAL BUILDING
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 val. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 8 val. p. p.
Office tel. RE 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-3765

Tel. ofiso HE 4-1202, rez. PR 6-4739
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71st ir So. Campbell Ave.)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p., antrad. ir penktad. 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rezid. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštad.: 9 v. r. — iki 2 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. JONAS V. MILERIS
NERVŲ IR SMEGENŲ LIGOS
5430 So. Kedzie Ave.
PAGAL SUSITARIMĄ
Tel. HE 4-1562
Skambint 2 iki 9 val. popiet kasdieną, išskyrus trečiadienį.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA-CHIRURGĖ
Vidaus ligos
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PUllman 5-6766
Namų: BEverly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6-9 v. v., šešt. 1-4 v. p. p., trečiadieni — uždaryta

Tel. ofiso VI 2-1484. Rez. RE 7.8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
3259 South Halsted Street
Val. kasdien: 3-7 p. p.; šeštad. 2-4 val. Treč. uždaryta.

Ofiso telefonas — BIshop 7-2526
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus

DR. J. RIMDZUS
CHIROPRACTOR
Headaches, Arthiritis, Rheumatism
Spine & Nerve, Ailments
1428 Broadway, Gary, Indiana
Val. pirm. 3—6 v. v., šešt. 9—11 val. prieš piet. Kitu laiku pagal susitarimą. Tel. Office Gary TUrner 5-8638. Res. Ch-go BIshop 7-5833

DR. ZIGMAS RUDAITIS
2745 West 69th Street
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
Priešais šv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: Pirma., antr., ketv., penktad. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6-8 val. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius kelčia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. YA 7-7381
Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiad. uždaryta. Šeštad. 10 v. r. iki 2 p. p.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
REz. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Penkt. tik 1—3 p. m.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. telef. WAlbroook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Bendra praktika ir specialiai chirurgija)
(Kamp. 47th ir S. Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 val. ir 6 iki 8 v. v. Šeštad. nuo 2 iki 6 val. išskyr. sek

Tel. ofiso TO 3-0959
Res. tel. GA 3-6046
DR. FL. TALLAT-KELPŠA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
5002 West 16th Street, Cicero, Ill.
Val.: kasdien 5-8 p. m., šeštadien. 1-4 p. p. Kitu laiku ir trečiad susitarus.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir moterų ligos)
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223 ar TR 3-5577
Ofiso val.: Pirm 7-9 v. v., Antrad., Treč. ir Penkt. 6-9 val. vak., Šeštad. 2-4 val. popiet ir sulig susitarimu.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6196
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71st ir So. Campbell Ave.)
Val.: pirm. antr., ketv. ir penkt nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8. Treč. ir šešt. uždaryta.

Telefonas — GRovehill 6-2828
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specalybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
Valandos: nuo 1-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais nuo 1-4 val. popiet
Trečiadieniais uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Ave.
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8
Šeštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-5160
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6650
Rezid. 6600 So. Artesian Ave.
Val. 11 v. ryto iki 3 v. p. p., 6-7 v.

Tel. Off. FR 2-4841, 9 A.M.-5 P.M.
Tel. Res. AV 3-2627, 5:30 P.M. iki 9
DR. JUSTINA ŽIRGULIS
Įvairios nervų bei proto ligos — vaikų ir suaugusių
PITTSFIELD BUILDING, kamb. 621
55 E. Washington St., Chicago 2, Ill.
Priėmimas tik pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas. Protezistas
Aparatai-Protezai. Med. bandažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084

DR. J. IR K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 So. Kedzie Ave.
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEmlock 4-1562 nuo 2 iki 9 v. p. p. kasdien, išskyrus trečiad. ir šeštad.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Pritaiko akinius
6322 South Western Avenue
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—8 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadien. uždaryta. Kt. laiku susitarus
Ofiso telefonas PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
Kampas 47-tos ir Damen Ave.
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak. Šešt. 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. LAfayette 3-6048
Rez. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. PRospect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
arba
434 Algona Ave., Elgin, Illinois
Tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. HE 4-2334
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9 Antr. 1-6, treč. ir šešt. pagal sutartį. Sekm. uždaryta.

Tel. ofiso HE 4-5758; Res. HI 5-3326
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
(Bendra praktika ir Alergija.)
2709 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketvirt., penk. 2-9 val. vak.; šeštad. 10-12 val
Ligonius priima pagal susitarimą.

DR. J. G. BYLA-BYLAITIS
Nervų-Smegenų Ligos. Chirurg.
OAKLEY MEDICAL BLDG.
2300 West 51st Street
Valandos šeštad. susitarus.
GRovehill 6-3409.
Neatsiliepus skambinti PRospect 6-1795.

D R A U G A S
LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 West 63rd St., Chicago 29, Illinois Tel. LUdlow 5-9500

VATIKANUI NE PAKELIUI SU KREMLIUMI

Katalikų Bažnyčia visais amžiais su tikrovės pajutimu yra skelbusi žmonijai, jog Kristus yra jos tiesa, kelias ir gyvenimas. Todėl Romos popiežiai reaguoja į gyvenimo klaidingas pažiūras, jas taisydami arba net pasmerkdami.

Moderniaisiais laikais mokančioji Bažnyčia netylėjo taip pat. Ji reagavo į nacionalsocializmo ir į kitas gyvenimo klaidas. Šiandien ji kovoja prieš komunizmą ir iškelia jo materialistinio ir bedieviško mokslo pragaištingumą visai žmonijai.

*

Popiežius Pijus XI enciklikoje **Divini Redemptoris** paskelbė, kad bedieviškasis komunizmas yra esminiai bloga gyvenimo pažiūra. Toje enciklikoje sakoma, kad negalima su komunizmu bendradarbiauti nė vienoje srityje tiems, kurie nori išsaugoti krikščioniškąją civilizaciją. Nereikia čia, atrodo, įrodinėti, kad kova prieš komunizmą nė kiek nesusilpnėjo nei prie popiežiaus Pijaus XII, nei dabar prie Jono XXIII. Kat. Bažnyčia neieškojo koegzistencijos su komunizmu ir jos niekur nėra skelbusi. Kaip ji gali sueiti į koegzistenciją su bedieviškumo mokslu, kai ji turi pašaukimą laimėti žmogaus sielą Dievui? Kaipgi gali ieškoti kompromisų tarp Dievo ir Jo beprotiško neigimo, kai jos pačios egzistencija yra atsirėmusi į gyvojo Dievo apsireiškimą? Šitai yra aišku tiems, kurie sumeta, kad du ir du yra keturi. Jeigu ir tiek negalėtum suvokti, tai galima akimis pamatyti ir ausimis išgirsti, kas pasaulyje darosi.

Betgi Naujienos sausio 12 d. straipsniu "Mūsų kelias į Vatikaną eina per Kremlių" skelbia visai ką kita. Naujienų kanadiškasis pranešėjas straipsnyje pagal kokio tai Mr. X. informacijas sako: "Nėra abejonės, kad Vatikanas turi beveik identiškas pažiūras su Maskva, kiek tai liečia karo ir taikos reikalus. Tuo atžvilgiu buvęs be galo reikšmingas popiežiaus Jono nusistatymas dėl Italijos prezidento Gronchi kelionės į Maskvą pereitų metų pradžioj. Dr. Adenaueris daręs viską, kad popiežius sutrukdytų Italijos prezidento kelionę, bet popiežius atsisakęs, ir kelionė į Maskvą įvyko". Betrūko tik pasakyti, kad Vatikanas turi identiškas pažiūras su Maskva klausime apie Dievo buvimą, ir kad popiežius pasiuntė Italijos prezidentą Gronchi į Maskvą.

Kardinolas Alfredo Ottaviani, tikėjimo saugojimo kongregacijos prefektas, labai smarkiai puolė Gronchi kelionę, pasmerkdamas jo rodomą draugiškumą tiems, kurie "smogia Kristui tiesiai į veidą."

*

Spauda skelbia (Chicago Tribune, 1960, gruodžio 29), kad tam pačiam kardinolui pavesta organizuoti Šv. Pijaus V Institutą, kurio tikslas bus ginti krikščioniškąsias vertybes visame pasaulyje ir organizuoti veiksmingą kovą prieš komunizmą. Šv. Pijus V yra tasai popiežius, kuris sukūrė 1571 m. Lepanto Šv. Lygą kovoti su turkais. Iš instituto vardo yra aišku, kokios yra Vatikane nuotaikos komunizmo atžvilgiu. Tos nuotaikos nesako apie nuolaidas komunistų režimui, kaip Naujienų pranešėjas skelbia, bet kalba apie atvirą kovą.

Žinia, Vatikanas neišeis su savo institucijomis kalti ginklų, gaminti atominių bombų ir siųsti visa naikinančią ugnį už geležinės uždangos. Dažnas savo varge ir tiekos tautų vergijos akivaizdoje yra save klausęs, kodėl Romos popiežius nesiima iniciatyvos organizuoti politinę jėgą laisvajame pasaulyje žūtbūtinei kovai su komunizmu. Mes, kaip Kristaus laikų apaštalai, norėtume, kad Jis siųstų iš dangaus ugnį ir sunaikintų nedorėlių miestą Korozaimą.

Gi Kristaus ir Kat. Bažnyčios kova yra ne sunaikinimui bet žmogaus išgelbėjimui. Dievui ir Bažnyčiai yra brangios visų sielos, taipgi ir bedievių bei komunistų. Bažnyčia, skelbdama atvirą kovą prieš komunizmą, ieškos žmonijai taikos, bet ne tokios, kokia ateina iš Kremliaus. Yra didelis nesusipratimas šiame reikale gretinti Vatikaną su Kremliumi.

*

Iš Mr. X. duotų informacijų, pagal kurias Naujienos minėtame straipsnyje kalba nesąmones, ryškėja, kad tasai Mr. X. greičiausia yra Kremliaus agentas: "Jis nemanąs, kad komunistinis režimas apgautų kardinolą Wyszinskį". Kad komunistai nori apgauti ne tik kard. Wyszinskį, bet su koegzistencijos mintimi siekia savo tikslams įpainioti ir Vatikaną, tai nėra paslaptis. Pagal pranešėją, tasai "Mr. X. teigia, kad besilankydamas Vilniuje ir Kaune jis susidaręs įspūdį, jog lietuviai taipgi trokšta taikos ir dar kartą taikos". Šitaip seniai kalba Kremlius su savo pakalikais. Lietuviai nori taikos, bet ne komunistų vergijoje.

Mr. X. paduoda maskvines informacijas ir apie vysk. Steponavičiaus veiklą Lietuvoje. Tik Maskva ir Mr. X. "žino" apie vysk. Steponavičiaus vykimą į Vatikaną slaptai misijai.

Perskaičius Naujienų minėtąjį straipsnį, negali iš karto suvokti, kokiam tikslui jis buvo rašomas, — ar kokiai sensacijai iškelti, ar Kat. Bažnyčią pažeminti, ar komunistų koegzistenciją apginti. Greičiausia ir bus straipsnio tikslas pagal Mr. X. padarytą išvadą: "mūsų kelias į Vatikaną eina per Kremlių, jeigu mes katalikai nenorime užsidaryti vadinamos tautinės bažnyčios kiaute". Taigi tasai Mr. X. katalikus siunčia į Kremlių, kur jiems bus pasakyta, kas yra popiežius ir kokius jie turi su juo santykius palaikyti.

Visos Mr. X. informacijos ir visas straipsnio tonas yra pagal Maskvos užsakymą. Po straipsniu galėtų pasirašyti tasai Mr. X. tikra pavarde su visais Kremliaus ponais.

-r. Rim.

Krikščionybė tik vyrams

Japonijoj vienas amerikietis misionierius J. C. Luckey, maryknolių vienuolis, atidarė krikščionybei skleisti klasę, ant kurios durų užrašė, kad galima eiti tik vyrams. Kadangi Japonijoj vyrams pirmenybė, tai sužavėti tuo užrašu susirinko pilna klasė vyrų, kurie šiaip į religines pamokas nelabai skuba.

Pamaldos Šveicarijoj

Sekmadienio pamaldas reguliariai lanko 53% Šveicarijos katalikių moterų, 10% protestančių. 13% protestančių ir 5% katalikių moterų visai nelanko pamaldų. Tokius duomenis skelbia Šveicarijos socialinių klausimų tyrimo draugija.

VYSK. V. BRIZGYS

MŪSŲ LAIKO DVASIA IR SUSIRINKIMO KILMĖ

Antrasis Vatikano susirinkimas

Vaikščiodami okeanų ir Amerikos bei Kanados Didžiųjų Ežerų pakrantėmis randame vandens išneštų į krantą vandenyje plūduriavusių medžių skeveldrų, vandens gyvių, kartais kokio paukščio lavoną ir kitokių nešvarumų. Tik tie vandens vieni žino, iš kaip toli jie atnešė visa tai į krantą. Atrodytų, kad juo toliau nuo kranto, tai juo to laužo turėtų būti daugiau. Betgi toliau nuo krantų vanduo gyvas, judantis ir švarus. Visokį laužą jis arba skandina į dugną, arba išneša į krantą. Kas buvo audrotame okeane ant laivo denio ir stebėjo kylančias ir lūžtančias bangas, kai jas peršviesdavo saulės spindulys, bangose matė nešiukšles, bet gražiausių spalvų žaidimą.

Žmonijos politinių painiavų sūkuriuose, gatvės kasdieninių kriminalų kronikas beskaitant, galėtum žmogus pamanyti, kad juo labiau gilinsies į individų širdis ir visos žmonijos gyvenimą, juo daugiau rasi nešvarumų. Didžiausios blogybės vyksta gatvėse, tarsi, žmonijos gyvenimo jūros pakrantėse. Toliau ir giliau, kur vystosi žmonijos tikrasis gyvenimas, taip nėra. Ir didžiausio nusikaltėlio siela bei visa jo asmenybė, kaip tokia, yra labai kilnus dalykas. Tik antraeilės priežastys — ne prigimtis — jį daugiau ar mažiau suteršia. Sudėjus draugėn didžiąsias žmoniškumo apraiškas, atsiskleidžiančias artimo meilės forma, daugybės pasišventusių mokslininkų kilnumu, vis kultūrėjančia žmonių vienų kitiems tolerancija ir vieni kitų humanišku supratimu, galime drąsiai sakyti, kad visuose nemaloniuose reiškiniuose matome žmonijos banguojančio gyvenimo į pakraščius išmetamą laužą, o toliau, giliau yra daug grožio ir šviesos. Žmonijos nuotaikos mūsų laikais formuojasi gera linkme. Net ir tokios mūsų laiko stichijos, kaip buvęs Vokietijos nacizmas, dar gyvas bolševizmas priklauso taip pat žmonijos gyvenimo eigoje tik prie laužo: vieną sudužusį bangas jau išnešė į pakrantę žemėn, kitas dar plūduriuoja bangose.

Kalbėsime apie Katalikų Bažnyčios Visuotinį II Vatikano Susirinkimą. Taproga prisiminkime, kas darėsi prieš 90 metų, 1869 m. gruodžio 8 d. Pijus IX pradėjo Vatikano I Visuotinį susirinkimą. Dėl daugelio priežasčių tas susirinkimas po kelių mėnesių pradėjo sparčiai tirpti, — jo dalyviai skirstėsi namo. Po 10 mėnesių — 1870 m. spalio 20 d. Pijus IX paskelbė susirinkimą laikinai pertraukiąs iki patogesnio laiko. To patogesnio laiko Pijus IX taip ir nesusilaukė. Mirė jis 1878 m. vasario 7 d. ir buvo palaidotas naktį, slapta, kad jo asmeniški ir katalikų priešai, tada siautėję pačioje Romoje, neišniekintų jo kūno. Jo įpėdinis Leonas XIII buvo vainikuotas privačiai Vatikano rūmuose Siksto koplyčioje. Viešai vainikuotis šv. Petro bazilikoje naujasis popiežius pabijojo.

Prisiminkime viso laisvojo pasaulio atsiliepimą į Pijaus XII mirtį ir į Jono XXIII išrinkimą. Mes visada su pagarba prisiminsime maždaug to paties laiko visų rasių ir tikybų Chicagos visuomenės nuotaikas, kai susirgo ir mirė Chicagos arkivyskupas, kardinolas S. A. Stritch.

Ateitį žino tik vienas Dievas, o dabar esame liudininkai kylančių gražių nuotaikų, paskliudus gandui apie ruošiamą Visuotinį Katalikų Bažnyčios susirinkimą. Visi juo domisi, juo labiau yra įdomu katalikams. Kiek šios dienos galimybės leidžia, pasidalinsiu su lietuvių visuomene prieinamomis informacijomis

Apaštališkam laiške, kuriuo įsteigia ir paskelbia komisijas ruošti būsimąjį Visuotinį Susirinkimą, popiežius Jonas XXIII sako manąs, jog nelauktai Dievas įkvėpęs jam šią mintį, vos tik jį išrinkus į šv. Petro sostą. Savo naują mintį — sušaukti visuotinį susirinkimą — jis pasakęs 1959 m. sausio 25 d. kardinolų ir vyskupų didėliam būriui, lankydamas šv. Petro baziliką. Visi ten buvę džiaugsmingai pritarę šiai minčiai.

Tų pačių metų gegužės 17 d. Jonas XXIII paskyrė priešparuošiamąją komisiją, kurios uždavinys buvo sukurti būsimojo susirinkimo projektinius rėmus: numatyti svarstytinas bent pačias bendriausias sritis — taigi ir komisijų skaičių, jų sritis, kiekvienai komisijai vadovaujančius asmenis. Šiai komisijai vadovauti buvo paskirtas kardinolas Domenico Tardini. Po metų darbo komisija pateikė popiežiui Jonui XXIII savo projektą. Tos komisijos darbas ir egzistencija baigėsi, kai 1960 m. birželio 5 d. popiežius apaštališku laišku paskelbė atskiras komisijas ruošti patį Visuotinį susirinkimą. Susirinkimui vieta numatyta Vatikane ir todėl jis vadinsis Vatikano II-ju Susirinkimu

„AR TEBESATE KOMUNISTAS"

Vaizdelis iš Lietuvos komunistinės spaudos

Vilniaus "Tiesa" gruodžio 11 d. nr. paskelbė tokiu pavadinimu N. Korkaus laišką, kuriame rašoma: "1956 m. į Zarasus atvyko naujas rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Bronius Zubrickas. Lygiai po dviejų mėnesių jis nusipirko anksčiau namų valdybai priklausiusį namą. Po to daugiau pluśdavo prie savo namo įrengimo, negu tiesioginiame darbe. Slinko laikas. Pirmininko pavaduotojas tapo tiesiog "ūkininku": jo kieme atsirado karvė, dešimtys paukščių, nemaža kiaulių, po to 4 avys — ištisa gyvulių ferma." Toliau laiško autorius piktinasi tokiu "tarybinio ūkininko" turtingumu. Norėtume laiško autoriui ir "Tiesai" priminti, jei turėjimas vienos karvės, kelių kiaulių ir 4 avių laikomas dideliu turtingumu, tai ką turėdamas žmogus laikomas biednu žmogumi.

Bet visa istorija nepasibaigusi. "Tiesos" korespondentas ir įvykio tyrinėtojas St. Trakimas tuojau nuskubėjo į Zarasus. Jis rašo, jog pažinęs Zubricką kaip sovietinių partizanų rėmėją. 1944 m. buvęs sunkiai sužeistas, tais pačiais metais priimtas į "šlovingosios komunistų partijos gretas, "1947 m. nuo buržuazinių nacionalistų rankos skaudžiai nukentėjo jo šeima". Toliau korespondentas — tardytojas rašo, jog iškelti kaltinimai prieš Zubricką pasitvirtino. Jo troškimas buvęs Zarasuose įsigyti namą. Pastangos nebuvusios bevaisės, nes jau po dviejų mėnesių pačiame miesto centre pasidaręs namų savininku. "Smuko Zubrickas į privačiasavininkiškų nuotaikų balą", — skundžiasi korespondentas. Zubrickas žengęs dar toliau: jis namą ir visą sklypą aptvėręs dviejų metrų mūro siena, kad praeiviai nematytų kaip gyvena komunistinis veikėjas ir valdininkas, kaip jo namų kieme ganosi karvė, keturios avys, kudakuoja vištos. Zubrickas dar įsigijęs ir piktą šunį, kad koks smalsuolis nepažiūrėtų kas dedasi už mūrinės uždangos. Partietis Zubrickas kritęs dar toliau — savo name vasarotojams išnuomuodavęs kambarius, į pirmininko pavaduotojo namą žmonės ateidavę pirkti pieno... Vėliau, atėjus žiemai, jis nuo vasarotojų atsisakęs, bet į savo namą įkraustęs advokatų kolegiją, kad visą laiką būtų užtikrintos pašalinės mėnesinės pajamos. Dar vėliau jis įsigijęs mašiną "Volga".

— Aš gyvenu ūkiškai. Visi tą patį darytų, jei galėtų, — atsikirto komunistinis valdininkas "Tiesos" korespondentui.

Korespondentas rašo, jog apie tokį Zubricko "ūkininkavimą" žinojo ir partijos rajono pirmasis sekretorius A. Jakas ir kiti partijos pareigūnai, bet nieko nedarė Zubricko sudraudimui.

Tokių partijos veikėjų yra žymiai daugiau. Neigdami turto vertę kitiems, betgi jie patys labai veržiasi prie turto. Zubricko žodžiuose yra ir tiesos — visi komunistai taip darytų, jei galėtų ir turėtų sąlygas, kokias turi draugas Zubrickas.

St. Dns.

Geležinio Fondo reikalu

Dr. Algirdas Nasvytis, JAV LB Valdybos vicepirmininkas

Laike paskutinių kelių savaičių dr. A. Razma jau dviejuose Draugo numeriuose kėlė amžinojo nepajudinamų sumų lietuvybės reikalams fondo idėją siūlydamas jį sudaryti iš 1,000 aukotojų po 1,000 dolerių.

Reikia pasidžiaugti, kad dr. Razma prisidėjo prie eilės asmenų kėlusių ar keliančių šį taip svarbų klausimą.

Geležinio, nepajudinamų sumų fondo idėja nėra nauja. Prieš 5—6 metus Drauge fondo problemas svarstė p. Gabalis (Gabaliauskas). Vėliau tilpo kitų autorių straipsnių tuo klausimu.

Prieš keturius metus aš referavau Geležinio Fondo reikalą Bendruomenės Tarybos suvažiavime Chicagoje. Taryba iš esmės idėjai pritarė, bet reikalas dėl eilės priežasčių negavo reikiamos eigos. Tik 1960 metais Fondo klausimas buvo kruopščiai svarstytas Bendruomenės ekonominės tarybos (Clevelande) ir paliestas Bendruomenės Tarybos posėdyje 1960 m. rugsėjo mėnesy Chicagoje.

Fondas dėl kaikurių esminių klausimų sukėlė Taryboje ilgas diskusijas, po kurių pagrindinės Fondo gairės buvo priimtos. Šiuo metu yra paruoštas galutinis Fondo projektas, kuris artimiausiu laiku bus patiektas Bendruomenės Tarybos nariams nubalsuoti korespondenciniu būdu. Reikia apgailestauti, kad Tarybos kelių valandų diskusijos Fondo reikalu negavo tinkamo atgarsio mūsų spaudoje. Tenka taip pat apgailestauti, kad dr. Razma ėmėsi naujos Fondo idėjos nepasiinformavęs kas tuo klausimu daroma. Kad Fondo reikalas buvo svarstytas Tarybos posėdyje buvo paminėta beveik visoje mūsų spaudoje. Bendruomenės Centro Valdyba kol kas negalėjo Fondo klausimo plačiau reklamuoti, kol galutinis Fondo projektas nėra priimtas. Tačiau šį klausimą galėjo kelti atskiri Bendruomenės Tarybos nariai.

Fondo reikalingumas

Nepajudinamų sumų saldžiais pagrindais suorganizuotas fondas, tenaudojąs nuošimčius yra nepaprastai svarbus reikalas. Labai gaila, kad toks fondas nebuvo suorganizuotas prieš 30-40 metų. Yra rimto pagrindo spėti, kad tokiame fonde tikrai būtų "virš milijono" ir jis būtų buvęs didelis veiksnys lietuviškoje veikloje. Šitoks fondas su pastoviomis pajamomis užtikrintų lietuviškų centrinių organizacijų ateitį ir leistų tiksliau planuoti veiklą.

Visiems yra aiškus neišvengiamas lietuviškos veiklos mažėjimas šiame krašte. Iš to išplaukia dabartinės aktyvesnės kartos pareiga paremti ateities kartų veiklą.

Kol nėra solydaus fondo, neišleidžiančių visų pinigų dienos reikalams, negalime tikėtis didesnių aukų ir pasiturinčių lietuviškų mecenatų. Vien tik tas faktas, kad aukotojo pastangos turės neišdeistantį efektą, turi patraukti aukotojus. Vienas asmuo man yra pareiškęs, kad jei jis turėtų milijoną dolerių ir norėtų palikti lietuvybės reikalams, negalėtų tai padaryti, nes nėra kaip ir kam. Jis turėtų organizuoti specialų fondą.

Fondas labai sustiprintų tos bendruomenės organizacijos autoritetą, kuri turėtų teisę operuoti fondo nuošimčiais. Iš kitos pusės Fondas savo investacijomis galėtų stiprinti lietuvybę, duodamas paskolas (morgičius) lietuviškų namų, kolonijų statybai ir kt.

Fondo iniciatorių klaidos

Pradedant p. Gabaliu ir baigiant dr. Razma, visi pradeda nuo milijono. "Milijonas arba nieks" klausimo pastatymas nėra tikslus. Jeigu fondas turės tinkamus pagrindus ir mūsų visuomenės platų pritarimą,— jis augs naturaliai gal būt pamažu, bet pastoviai. Kada fondas pasieks milijoną ar daugiau, palikime ateičiai spręsti.

Nėra tikslu nustatyti aukos fondui minimumą. Jei nustatome tūkstanties dolerių įnašas, kas daryti su tokiu, kuris nori ir gali paaukoti 500 dolerių. Jei šalia teisė priimti bet kokio didžio auką būtų įsteigta speciali stambi aukų garbės kategorija, yra pavojinga nustatyti peraukštą ribą. Yra žinomas faktas, kad mažėjant aukos ribai daug greičiau auga

(Nukelta į 4 psl.)

ERNESTAS GALVANAUSKAS

KOVA DĖL KLAIPĖDOS

Tęsinys

Santarvei nusprendus Klaipėdą atskirti nuo Vokietijos, atvyko Anglijos karininkas anglų kariniam daliniui surasti patalpų. Vieton anglų karių atvyko prancūzai. Londonas Klaipėdos likimu veik nesidomėjo, kai Paryžius veržėsi į šį kampą savo politikos įgyvendinti. Tarpusavio pasitarimuose prancūzai įsipiršo Klaipėdoje anglus pakeisti.

Prancūzas gen. Odry gubernatoriaus vardu vasario 15 d. perėmė valdžią Klaipėdos krašte. Pareigas perimdamas jis pareiškė, kad tarp Klaipėdos krašto ir Vokietijos visi ryšiai esą nutraukti. Netrukus jis praregėjo, kad jis tų ryšių nepajėgs nutraukti, nes Vokietijos viešoji teisė ir toliau galiojo, išskyrus jo išleistus įsakus, kurie tik maža dalimi tegalėjo ją pakeisti. Odry sudarytoji vokiška direktorija turėjo tvarkyti viešąjį gyvenimą, susižinojimą, susisiekimą, muitines ir miškus. Greitai paaiškėjo, kad direktorija nesugeba patikėtų pareigų atlikti. Jos uždaviniai buvo susiaurinti. Krašto reikalai buvo pavesti civiliniam komisarui, kurio pareigos teko ne kam kitam, o Petisnė. Kai Odry apleido Klaipėdos kraštą (1921. V. 1), Petisnė buvo paskirtas jo vieton ir vainikuotas vyriausio komisaro titulu.

Petisnė ėmė šeimininkauti prefektūroje, iškėlęs keturias santarvininkų vėliavas, veik iš vienų vokiečių sudaręs direktoriją, tarybą ir administracinį teismą, palikęs toliau veikti vokišką administraciją, įvairius amtus - tarnybas, kurios rėmėsi Vokietijos įstatymais, ėmė piudyti vokiečius prieš lietuvius ir visais būdais remti Preistaato - Klaipėdos krašto laisvos valstybės mintį.

Krašto gyventojų dauguma — laukininkai - ūkininkai — gyveno įprastiniu gyvenimu, kaip ir anksčiau, kai Klaipėdos kraštas priklausė Vokietijai. Prekybininkams atėjo aukso laikai. Jie galėjo laisvai įvežti prekių iš Vokietijos, nes tarp Klaipėdos krašto ir Reicho nebuvo muitų sienos. Vokietija sudarė įvairių lengvatų Klaipėdos krašto pirkliams, kurie veik išimtinai buvo vokiečiai ir žydai. Jie atsidūrė ypatingoje padėtyje, nes nemokėjo Vokietijai išvežamųjų ir įvežamųjų muitų. Jie pirko Vokietijoje neapmuitintų prekių ir jas pardavė, kur tik rinką surado, o ypač Latvijai ir Lietuvai. Prekių įvežimo Berechtigungsscheinus — leidimus išdavinėjo Petisnė įstaiga, kuri tiesiog vertėsi plataus mąsto spekuliacija, dangstydamasi įvairiais savo reikalais, pav. dalinio aprūpinimu.

Petisnė Klaipėdos krašte viešpatavo, o vokiečiai sugebėję prie „suvereno" prisitaikyti ir jo silpnybes išnaudoti — kraštą valdė. „Suverenas" ir pavaldiniai greitai susigyveno, suradę taikaus bendradarbiavimo būdą. Vokiečiai vėl šeimininkavo Klaipėdos krašte, nors dauguma gyventojų buvo lietuvių kilmės.

a. *Uostas*. Klaipėdos kraštas iš seno buvo užkampis. Po Žalgirio mūšio vokiečių ordinas Klaipėdos krašto iškyšulį vertino strateginiais sumetimais. Vokietija nebuvo tikra, kad Klaipėdos krašto karo atveju neužims Lenkija.

Kelių iš Rytprūsių į Klaipėdos kraštą nutiesimas vis buvo atidėliojamas. Klaipėdos uostą nusmelkė Karaliaučius, kurį rėmė Vokietija. Tik tarptautinio sutrikimo metais Klaipėdos uostas galėjo tapti, kai varžovas Karaliaučius buvo prislopintas. Švedų užpuolimas (1629-35), JAV nepriklausomybės kovos (1775 - 1783), Napoleono I karai ir atsikirtimas Anglijai (1806 - 1813), ir Krymo karas (1853-56) sudarė pagrindą Klaipėdos uostui tarpti. Praeina audros ir badmečiai, Klaipėdai atslenka sunkios, varganos dienos. Vokietija 1871 m. Paryžiaus sutartimi gautą iš Prancūzijos 1 bil. dol. milžinišką sumą karo nuostoliams padengti, panaudojo ypač Rytprūsiams remti. Klaipėdos kraštas liko pamirštas. Praėjusio šimtmečio pabaigoje linų, grūdų ir gyvulių įvežimo prekyba Kliapėdoje taip sumenko, jog daugelis pirklių turėjo apleisti miestą. Teliko vienintėlė prekė — medis. Klaipėda turėjo rąstus įvežti iš savojo užnugario.

Vokietijos valdymo metais Klaipėdos uostas buvo ir Liepojos nustelbtas. Jo natūralus užnugaris ūkiškai buvo atsilikęs. Užnugario ūkiški syvai atiteko ne Klaipėdai, o kitiems uostams.

Bus daugiau

LIETUVYBĖS IŠLAIKYMĄ KONKRETIZUOJANT

AL. GIMANTAS

Šiandien labai madoje kalbėti apie lietuvybės išlaikymą. Rašome ir kalbame šia tema tikrai nemažai. Kai kuriais atvejais tokie svarstymai yra itin gilūs ir nuoseklūs. Ir tik vieno tegalima būtų pageidauti, kad visi panašūs pokalbiai būtų galimai arčiau realybės ir kasdieninio gyvenimo pulso pajutimo. Tuo tarpu, atrodo, turėtų būti kiekvienam aišku, kad paskutinis reikalo sprendimas, t. y. konkretus lietuvybės išlaikymo darbas tegali būti tik darbas su mūsų jaunimu. Jam ir tik jam, turėtų būti skiriamos mūsų pagrindines pastangos ir dėmesys. Kitu atveju, veltui bus visos lietuvybės išlaikymo pastangos, jei mūsasis jaunimas praras lietuviškąjį nusiteikimą.

Net ir didžiausi pesimistai, regis, sutinka, kad bendroje lietuviškoje veikloje, jaunimo auklėjime ir suidominime lietuviškaisiais dalykais, nemažą vaidmenį turi mūsų vasaros stovyklos. Ir visai nesvarbu, kad šiandien dar šaltis kausto žemę, bet jau pats laikas pradėti galvoti, į kurias stovyklavietes siųsime savąjį jaunimą, o bent kiek suaugesniems ir patiems planuoti, į kurias stovyklas pageidautų patekti.

Artėjant šių metų stovyklavimo sezonui, dėmesys vėl krypsta "Dainavos" jaunimo stovyklavietės link. Nesvarbu, kad jos lietuviškieji kalneliai dar puošiasi nemažu sniego sluoksniu, nesvarbu, kad jos ežero paviršius sukaustytas storoko ledo, nesvarbu, kad visame rajone viešpatauja subtili tyla, kartkartėmis skrodžiama lengvų snaigių, bet svarbus ir toks mielas žinojimas, kad už keletos mėnesių čiai vėl skardės lietuviškojo jaunimo klegesys, skambės lietuviškas žodis ir daina, išeivijos jaunimas rinksis grūdinti lietuviškąjį pilieną, brandinti lietuviškąsias nuotaikas, daugiau pažinti savo tėvų gimtąjį kraštą, pažinti savąją tautą

Į talką "Dainavai"

Sezonas, tiesa, dar nearti, bet "Dainavos" tvarkytojams jau dabar tenka spręsti visą eilę problemų, galvoti apie stovyklavietės ateitį. Posėdėliai, pasitarimai, laiškai, telefonas, asmeniški apsilankymai, tai vis tik dalis visos nesezoninės veiklos, kurią atlieka savojo laiko ir pinigo negailėdami stovyklos globos komiteto nariai. Vyksta dovanos laimėjimas (1962 m. Fordo automobilis), bet biletų platinimas toli gražu nepatenkina jos organizatorius. Chicagoje dar nedaug teišplatinta bilietų knygučių, geriau jau Detroite, Clevelande irgi daugiau dėmesio būtų pageidautina. Iš visų kitų vietų, kur tik buvo išsiųstos knygutės, rezultatai nėra perdaug patenkinami. Gi buvo tikėtasi nemažai. Pinigas taip pat reikalingas stovyklos tvarkymo darbams, kad visiems stovyklautojams būtų dar patogiau, dar jaukiau. Verktinai reikia administracinio pastato, tobulesnių ir daugiau sporto, žaidimų aikščių, bendro rajono apitvarkymo, dar vieno paplūdymio..

Viskam reikalingas pinigas. Tiesa, kasmetinis stovyklavimo mokestis padeda mažinti didžiąją skolą. Pereitais metais buvo atmokėta vėl penketas tūkstančių Tai daug. Bet, be skolos mokėjimo (jos lieka dar 30 tūkst.) būtina gauti lėšų ir bėgamiesiems reikalams. Čia labai padeda aukos, specialūs parengimai, loterijos. Kiek teko girdėti, yra balsų teigiančių, kad "Dainava" gaunanti kažkokias subsidijas iš kai kurių vienuolynų, vyskupijų. Tai netiesa.

Ši lietuviškoji jaunimo stovykla yra visiškai pasauliečių rankose, ir niekas iki šiol jai dar nepaliko jokių testamentų, jokių turtų. Viskas remiasi nuoširdžia reikalą suprantančių tautiečių auka. Buvo juk aukojusių po tūkstantį ir daugiau, po šimtą ar tik dolerį. Visiems tegalima tik padėkoti ir priminti, kad kiekvienas centas šioje dirvoje pasėtas, tikrai atneš jaučiamą ir matomą dividentą. Lietuviškąjį dividentą, kuris visad pasiliks lietuviškose rankose, bent jau iki to meto, kol išvis šiame kontinente pasiliks bent vienas lietuvis.

Aukų šiandien, tiesa, prašoma beveik visur ir visada. Visi bendrieji tikslai gražūs ir reikalingi paramos. Dažnai tautietis nėra pajėgus atsiliepti į visų prašymus. Tenka rinktis, kam duoti ir kam ne, kam pažadėti vėliau ir pan Nebarkime tokių, bet supraskime jų padėtį ir pagerbkime pasirinkimą. Be abejo, bus tokių, kurie šiais metais skirdami savąją auką lietuviškiesiems reikalams, norės gerai pagalvoti, kuris užsimojimas išeivijos sąlygose gali būti labiausiai vertinamas, daugiausiai remtinas. Jei tai būtų lietuvybės išlaikymas, derėtų prisiminti lietuviškųjų vasaros stovyklų reikšmę. Esamų stovyklaviečių tarpe yra ir "Dainava". Kukli ir nepretenzinga, ne tiek jau daug save reklamuojanti, kiek besistengianti savuoju darbu įrodyti visuomenei savąją verte ir svarbą. Geraširdžiai tautiečiai šiuo ir kviečiami ją prisiminti.

Geriausios 1960 metų knygos

Dešimt katalikybės specialistų peržiūrėjo 70 knygų, išleistų 1960 metais anglų kalba ir išrinko 8 geriausias šia eile: The Divide Milieu — by Pierre Teilhard; We Hold These Truths — by Courtney; Christ in Russia — by Helen Iswosky; An American Dialogue; Catholic Viewpoint on Church and State; No Little Thing; Times Three; Disputed Questions.

Geri filmai

Katalikų filmų kontrolė šiuo metu rekomenduoja visiems šiuos 8 filmus: The Inn of the Sixth Happiness; Ben Hur; Embezled Heaven; Last Angry Man; Power Among Man; Conspiracy of Hearts; Pollyannna; Swiss Family Robinson.

Naujų Metų papročiai

Naujųjų metų diena ypatingų papročių neturi, bet kai kur tą dieną lankosi kaukėmis prisidengęs jaunimas. Kai kur jaunimas vengdavo šokti, bet dainuoti dainuodavo. Ūkininkai, jei ir būdavo kur išvažiavę, skubėdavo grįžti namo, kad ir visus darbus anksti suspėtų atlikti. Paprotys sveikinti vienas kitą buvo gyvas.

DAINA CO
Sav. inž. A. Semėnas
• Televizijos • Radijai,
• Juost. rekorderiai,
• Fonografai • Plokštelės,
• Elektriniai virtuvės prietaisai
• Elekktr. laikrodžiai,
• Rašomosios mašinėlės,
• Radijo ir TV lemputės,
• Visokios antenos,
• Baterijos • Dalys,
• Foto kameros ir filmos
• Elektros lemputės.
PARDAVIMAS - TAISYMAS
3321 S. Halsted St. - CL4-5665
Atd.: 9-6 pirm.-ketv. 9-9.
Sekmad. uždaryta.

MOVING
R. ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

Geležinis Fondas

(Atkelta iš 3 pusl.)

potencialus auokotojų skaičius. Aš spėčiau, kad galutinis produktas būtų didesnis dauginant galimus aukotojus ir šimto kaip atatinkamus galimus aukotojus iš tūkstančio. Sekanti svarbi problema, viena iš priežasčių kartu Bendruomenės Taryboje diskusijų yra aukotojų teisė spręsti fondo pajamų skirstymą.

Daleidžiant, kad geležiniame fonde gali susidaryti didelės sumos — Fondo pajamų dalintojas automatiškai virstų vienu iš svarbiausių veiksnių mūsų visuomeniniame gyvenime.

Primenant dažnai girdėtą pasiūlymą, kad pinigų aukotojai išsirenka pajamų skirstymo organą. Sudaroma nauja bendrinė organizacija. Neužtenka išrinkti pinigų dalinimo valdybą. Reikia jai priežiūros organų, fondo valdybai atnaujinti ir papildyti, reikia tam tikro ryšio tarp valdybos su tais, kuriuos valdyba atstovauja.

Imant ilgesnį laiko tarpą, tokia aukotojų instrukcija beveik nepraktiška. Kiek iš aukotojų liks po 30—40 metų? Kas rinks valdybą ir kalbės aukotojų vardu?

Dr. Razmos siūlymas nubalsuoti visų aukotojų pasisakymu kiekvieną pinigų prašymą techniškai būtų neįmanoma sėkmingai įvykdyti.

Kam laužtis pro sieną, kada turime įkūrę bendrinę organizaciją, kuri renka vyriausią organų — tarybą visuotinu, proporcingu balsavimu, kur balsuoti gali kiekvienas pareiškęs norą lietuvis. Rinkimai vyksta kas treji metai. Bendruomenės Centro Valdyba veikia pagal Tarybos patvirtintą samatą. C. Valdybos apyskaita tvirtina Bendruomenės Taryba. Apyskaita viešai skelbiama. Kokius geresnius principus galime sugalvoti? Išviso nesuprantama kodėl atsiranda asmenų iš esmės puolančių bendruomenę. Kitas ir visai natūralus reikalas tai esamosios C. Valdybos ir Tarybos puolimas. Jei jos netinkamos, gali būti pakeistos naujais asmenimis naujuose rinkimuose.

Bendruomenė dėl savo visuotino rinkimo būdo ir viešos atsakomybės yra pašaukta Geležinį Fondą steigti ir jo pajamas skirstyti.

Aišku, kad sumokėtų kapitalų priežiūra, atsakomybė už jų tvarkymą ir tikslų invertinimą turi būti griežtai atskirta nuo Fondo steigėjo — pajamų naudotojo. Tai yra pagrindinė sąlyga Fondo amžinumui ir visuomenės pasitikėjimai dėl pinigų saugumo.

Čia galima pasinaudoti ilgamečių amerikiečių patyrimu su "trust fondais". Trust kapitalo pajamomis verčiasi ir daugumą Amerikos kultūrinių bei švietimo institucijų. Pagal bendruomenės projektą — Lietuvių Geležinio Fondo (trustee) — patikėtinius išrinktų Bendruomenės Taryba iš žinomų lietuvių, pageidautina pasireiškusių ekonominėje veikloje. Patikėtiniai renkami visam amžiui arba iki atsistatydinimo. Bendruomenė neturi jokios įtakos į patikėtinių žygius. Sutarties su patikėtiniais projektas yra paruoštas pagal amerikiečių pavyzdžius.

Fondo pajamos numatomos iš aukų ir ypatingai iš testamentų ir palikimų. Tikimasi, kad daug tautiečių neatsisakys paskirti testamente Geležiniam Fondui. Jų auka tol veiks lietuvybės išlaikymui; kol bus šiame krašte lietuviškai plakančių širdžių. (Pagal projektą nesant lietuvių J. A. Valstybėse — Fondas pervedamas Nepriklausomos Lietuvos universitetams).

Tur būt mažai kam žinoma, kad kasmet į valstybės iždą įplaukia stambios sumos iš mirusių lietuvių, kurie nepaliko nei testamento nei giminių.

Antra numatoma speciali pajamų rūšis—amžinas bendruomenės įnašas. Asmuo, įnešęs į fondą nemažiau kaip $100 paliuosuojamas visam gyvenimui nuo solidarumo mokesčio. Yra sumanymas pirmuosius 1000 amžinųjų narių sunumeruoti į eilę pagal jų aukos dydį. Čia b-nės projektas ir dr. Razmo idėja sutampa. Kodėl nesuorganizuoti šimtus lietuvių su tūkstančių dolerių įnašu? Dr. Razma su entuziastiška iniciatyva jau surado kelias pirmąsias kregždes, prie kurių aišku jis prisidės pats.

Lietuvių Geležinio Fondo idėja tiek pasiseks, kiek mes turėsime entuziazmo. Aišku, kad visa bendruomenės organizacija įsitrauks į akciją. Reikia laukti kad eilė energingų asmenų prisijungs, jų tarpe tikimės matyti Dr. Razma.

Plaukiojantis žuvies lizdas

Viena žuvis, vadinama kinu, pasidaro apie 4 colių pločio labai įdomų lizdą. Lizdą dirba tik patinas. Lizdą daro ši žuvis iš putų, o tas putas pasidaro iš savo seilių. Patinas plaukia į paviršių vandens, įsitraukia į save oro ir ima leisti iš savęs seilių burbulus. Burbulai būna stiprūs, nesutrūksta, nes jiems seilių žuvis nesigaili. Jeigu seilių pritrūksta, tai ji moka jų vėl pasidaryti. Ji nusileidžia į dugną ir ima tam tikras žoles, kurių visada gali rasti, o nuo tų žolių vėl seilės ima smarkiai tekėti.

Šios žuvies lizdas plaukioja virš vandens, o patelė ikrus išleidžia dugne. Žuvys noromis nenoromis turi pernešti ikrus į lizdą. Bet kaip jos tai padaro? Padaro tai patinas. Įsitraukęs į save oro, nusiliedžia į dugną, lenda į dumbą toj vietoj, kur ikrai ir, palindęs po jais, staiga išleidžia orą. Oras mažučiais burbuliais eina pro žiaunas, burbuliai ir iškelia ikrus į vandens paviršių. Iškilę ikrai įkliūva į čia pat plaukiojantį lizdą.

Termitų darbai

Termitai pasidaro kelius net ir medžiuose: išgraužia medžio vidurį, o palieka vien tik paviršių. Be to, jie išgraužia skyles grindyse, ir taiko išsigrauž ti ties pačiomis stalo kojomis. Stalo kojas taip pat išgraužia. Iš paviršiaus pažiūrėjus atrodo geras, sveikas, bet jau visas medžio vidus būna išėstas. Jeigu ant stalo būna vaisių, tai termitai tuojau juos sudoroja. Jie padaro didžiausius nuostolius. Dažnai suėda vertingus archyvus. Padaro begales ir kitokių nuostolių.

Remkit dien. "Draugą"

Jaunimas ir tėvai

Jaunimas, kurių tėvai praleidžia ilgesnį laiką karčiamose, o ne namuose, susiorganizavo į klubą, vadinamą "Alateen". Tai grupė jaunuolių, kurie susirenka, pasikalba ir nagrinėja problemas, kaip elgtis su tėvais alkoholikais. Šios rūšies klubai pradeda plisti ir Australijoje. Klube vadinamasi tik vardais, o ne pavardėmis.

Užsieniečiai studentai

Tūkstančiai užsieniečių jaunimo studijuoja Amerikoje. Vien Bostone tokių studentų yra per 2,500. Beveik ketvirtadalis iš jų yra katalikai. Katalikai amerikiečiai stengiasi sveičius globoti, informuoti, jiems pagelbėti. Ypatingos globos reikalingi Afrikos studentai, nes į juos stiprias pretenzijas reiškia raudonieji komunistai.

Mes mokame 4½%
Kiekviena sąskaita ligi $10.000.- apdrausta Federalinėje Valdžios įstaigoje: Federal Savings and Loan Insurance Corporation
ant visų taupymo saskaitų
5%
ant Bonus sąskaitų
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY ON YOUR INVESTMENT — INSURED UP TO 10.000
MIDLAND SAVINGS and Loan Association
4040 ARCHER AVE., CHICAGO 32
Phone: CL4-4470
August Saldukas Prezidentas

PERKRAUSTYMAI—MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Dėl artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai:
MOVING
ANTANAS VILIMAS
3415 SO. LITUANICA AVENUE
Chicago, Ill. Tel. FRontier 6-1882

JŪSŲ DŽIAUGSMAS BUS PILNESNIS...

kai įsigysite ką nors nauja iš baldų. Tik už $149.95 galite įsigyti 3 dalių miegamojo setą, spyruokles, čiužinį, 2 pagalves, 2 lempas, kilimėlį ir paveikslą. Už $189.95: 2 dalių parlor setą, 2 pakopų stalą, cocktais stalą, 2 stalo lempas, kilimėlį. 5 gabalų DINETTE setas $39.95 ir aukščiau. Didelis pasirinkimas iš Vokietijos importuotų Stereo, HI FI, Fonografų ir radio aparatų, su kuriais galite girdėti Europos radio stotis ir kitokių baldų ir namams reikmenų.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, sav.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Rd. Tel. SEeley 3-4711
Sekmadieniais atdara nuo 11 iki 5 val. po pietų

TV, RADIJAI, STEREOFONINIAI HI-FI, VOKIŠKI APARATAI
TAISYMAS IR PARDAVIMAS
FRANK'S TELEVISION AND RADIO, INC.
3240 South Halsted Street Tel. CA 5-7252

1909 FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $10,000. 1961
4¼%
DIVIDENDAS MOKAMAS VISOMS SANTAUPOMS
NUO 1961 M. SAUSIO 1 DIENOS
TAUPYK STIPRIAUSIOJE
CHICAGOS TAUPYMO BENDROVĖJE
Turtas — $80,000,000.00
Atsargos Fondas $7,000,000.00
Justin Mackiewich, Chairman of the Board
Justin Mackiewich Jr., President
FREE PARKING
Už indėlius įneštus iki sausio 12 d. dividendas bus išmokėtas nuo sausio 1 d.
Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
Archer Ave at Sacramento
PHONE: VIrginia 7-1141
VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Trečiad. visai neatidaroma.

PASINAUDOKITE
"DRAUGO" SPAUSTUVĖS
PATARNAVIMU
Dienraštis DRAUGAS spausdinamas moderniškoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniškesnės spaustuvės visoje Amerikoje.
DRAUGO spaustuvė spausdina gražiausias lietuviškas knygas, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reikšmingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos darbų, kurių dienraščio DRAUGO spaustuvė negalėtų atlikti.
DRAUGAS turi atlikti daug spaudos darbų, kad galėtų išsilaikyti ir daryti pažangą. Kiekvienas spaudos darbas, duotas DRAUGO spaustuvei, yra parama dienraščiui.
Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitus lietuviškų draugijų vadus pasinaudoti dienraščio DRAUGO spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti kainų ir sužinoti, kokius patarnavimus mūsų spaustuvė gali Jums suteikti.
Remkite DRAUGĄ, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išeivijoje, duodami spaudos darbus DRAUGO spaustuvei.
Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu:
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL. — TEL. LU 5-9500

SOLISTĖ V. KOJELIENĖ VĖL KONCERTUOJA NEW YORKE

New Yorkas — muzikos centras

Daugelis žymių muzikų tvirtina, kad New Yorkas yra tapęs svarbiausiu muzikos centru pasaulyje. Kiti su ta nuomone nenori sutikti ir teigia, kad Berlynas ar Viena tebesą svarbesni muzikos centrai. Kaip ten bebūtų, ar mes palaikytume vieną ar antrą nuomonę, pažvelgę į kasdieninių rimtos muzikos programų skaičių, negalėsime paneigti fakto, kad joks kitas miestas, šiame pusrutulyje tuomi nei iš tolo negali prilygti New Yorkui. Čia debiutuoja iš visų pasaulio kraštų ne tik pavieniai solistai, bet taip pat orkestrai, kameriniai ansambliai ir t.t. O pats New Yorkas turi net du operos teatrus su pilnais pastatymų sezonais, du pirmaeilius simfoninius orkestrus, daugybę įvairių kamerinių ansamblių pasiekusio aukšto lygio. Taigi tokiam muzikos aktyvumui išlaikyti be dviejų pastatų operoms turi daugybę koncertinių salių, kurių radios svarbiausios yra Carnegie Hall ir Town Hall. Iš jų kiekvienoje įvyksta net po porą, o savaitgaliais net ir po tris koncertus. Tiesa, šiuo metu statomas moderniškas, taip vadinamas, Lincoln Center, kuris be Metropolitan operos talpins didelį skaičių muzikos institucijų. Žymūs koncertai, nors ir rečiau, vyksta ir Hunter College Assembly Hall, Brooklyn Academy of Music ir t.t. Tarp daugybės mažųjų salių vyrauja Carnegie Recital Hall, Judson Hall ir kitos.

Muzikos kritikų štabas

Todėl nenuostabu, kad turint tokį didelį kasdieninį koncertų skaičių, o taip pat du operos teatrus, kad pateiktų skaitytojams muzikos recenzijas, abu didieji dienraščiai buvo priversti sudaryti ištisus pirmaeilių muzikos kritikų štabus. Šiuo metu New York Times dienraštyje dirbą kritikai yra: Herold C. Schonberg, John Briggs, Eric Salzman, Raymond Ericson, Ross Parmenter, Allen Hughes ir Herbert Kupferberg. New York Herald Tribune — Paul Henry Lang, William Flanagan, Ronald Eier, Francis D. Perkins, John Gruen, Lester Trimble ir Martin Bernheimer. Kaip matome jų tarpe randame garsių muzikologų (pav. Paul Henry Lang — autorius kapitalinio veikalo "Music in Western Civilization"), kompozitorių ir t.t. Liaudies muzikai bei džazui abu dienraščiai turi po atskirą kritiką. Palyginimui paimkime patį didžiausią Chicagoje išeinantį dienraštį — Chicago Tribune, kurio pagrindinė muzikos kritikė Claudia Cassidy be muzikos rašo kritikas dramai ir baletui. Nenuolatiniai su muzikos recenzijomis pasirodo dar ir Thomas Willis.

Aukšti reikalavimai

Kam tenka stebėti muzikos gyvenimą New Yorke, tas puikiai žino, kokie aukšti reikalavimai statomi debiutuojantiems menininkams. Tik labai mažas naujų debiutantų skaičius išlaiko kritikos aukšto standarto reikalavimus. Čia paprastai mažai padeda reikšmingų asmenų globa bei ankstyvesni pasižymėjimai kitur. Tam pavyzdžiu gali būti šį sezoną įvykęs danų kvarteto (New Danish Quartet) debiutas, kuris buvo globojamas net paties Danijos karaliaus Frederiko IX. Kritikas Allen Hughes labai apgailestavo, kad turi iškelti tiek daug netobulumų tokio muzikos vieneto, kuris turėjo paskirtį būti danų geros valios ambasadoriumi Amerikoje. Bet kritikas pridėjo, kad neatlikdamas savo pareigos būtų neteisus kitiems menininkams labai varžytinėje muzikos srityje.

Apžvelgę New Yorko muzikos sceną su džiaugsmu turime konstatuoti, kad daininkės Valentinos Kojelienės pereitų metų debiutas buvo vienas iš to mažo skaičiaus sėkmingų debiutų (iš kitų — Pietų Amerikos Peru valstybės daininkė Juanita Porras ir amerikiečių kapitonas Dale Moore). To paskoje išgirsime ir vėl dainininkę koncertuojant New Yorke, Town Hall koncertų salėje šiemet, sausio 29 d. 5.30 val. p. p.

Sol. Valentina Cinkaitė-Kojelienė

Ankstyvesnės recenzijos palankios

Jos debiutą sekusios net penkios amerikiečių profesionalų kritikų recenzijos buvo daininkei labai palankios. Čia ypatingai norėtųsi prisiminti New York Herald Tribune recenziją davusią besąlyginiai pozityvų balso įvertinimą. Svarbiausios iškeltos balso savybės: ypatingai sultingas tembras, didelės apimties diapazonas, vienodos kokybės puikiai rezonuojanti tonai tiek žemojoje, tiek viduriniėje, tiek aukštojoje skalėje geras stilių pažinimas, universalumas — tolygus pajėgumas tiek operinėje, tiek koncertinėje muzikos literatūroje. Panašų balso pripažinimą padarė ir kritikas muzikos žurnalo Musical America iškeldamas taip pat ir naujų aspektų, kaip įspūdingą laikyseną scenoje, gerą prancūzišką tarimą su artikulacija, o taip pat pasiekimą nepaprasto tobulumo (outstanding) atliekant kai kuriuos kūrinius, — kas jau ne taip dažnai sutinkama New Yorko kritikų recenzijose. Walter F. Loeb, redaktorius ir kritikas New Yorke Chicagoje išeinančio muzikos žurnalo Musical Leader visą koncertą pavadino 'muzikaliu ir suteikiančiu didelio džiaugsmo', o balsą aukšta: išlavintą ir skoningą.

Koncerto programa

Ilgiau nebesustojant ties New Yorko debiuto recenzijomis, kurių vertimai buvo išspausdinti kai kuriuose liet. laikraščiuose po koncerto, norėtųsi trumpai pažvelgti į koncerto programą. Šio koncerto programa, kaip ir solistės debiutas yra labai plačios apimties. Koncerto pirmoji dalis susideda iš Mozarto koncertinės arijos, Schuberto ir Brahmso lieder grupės ir Duparo, Debussy, Fourdrain — prancūziškos grupės. Antrojoje koncerto dalyje įtrauktos dvi operų arijos (Korngoldo ir Catalani), trys kūriniai iš Respighi ciklo "Deita Silvane" ir po vieną grupę lietuvių ir amerikiečių kūrinių. Lietuvių kūrybą atstovauja kompozitoriai V. Jakubėnas ir K. V. Banaitis: pirmojo — "Ežerėlis", antrojo — "Tulpės" bus atlikta šiame koncerte. Komp. K. V. Banaičio "Vandens lelija" labai sėkmingai buvo atlikta dainininkės debiute.

Žymus akompaniatorius

Ir pagaliau reikia prisiminti, kad pianistas Paul Ulanowsky ir vėl bus koncerto akompaniatoriumi, kuris su taip pat Amerikoje gyvenančiu Franz Rupp priklauso prie tos mažutės grupės pačių garsiausių akompaniatorių pasaulyje. Aišku, kad tiems čikagiečiams, kaip ir kitiems didžiųjų miestų gyventojams, kurie domisi rimta muzika, Paul Ulanowsky yra puikiai pažįstamas kaip akompaniatorius tokių pasaulinių garsenybių kaip Dietrich Fischer-Dieskau, Irmgard Seefried, Jennie Tourel, Hilde Gueden ir t.t. Įdomu prisiminti, kad jis buvo nuolatiniu akompaniatoriumi Lottes Lehmann iki pasitraukiant iš scenos. Jos vardas, kaip Wagnerio operų herojų ir lieder interpretatorės, turbūt, labai retam rimtos muzikos mėgėjui yra nežinomas. Be akompaniavimo Paul Ulanowsky yra vienas iš dalyvių garsiosios Bach Aria Group, kuri kasmet pasirodo ne tik abiejų Amerikos kontinentų didžiuosiuose miestuose, bet taip pat yra puikiai pažįstama ir Vakarų Europos centruose (išleista plokštelės — Decca Records, Gold Label Series).

Suniekino Trumano dukterį

Paul Hume, Washington Post muzikos kritikas tą grupę vadina neturinčios lygios ar net artimos pasaulyje. Nors ir nukrypstant nuo temos, gal būt, kai kam bus įdomu prisiminti, kad tai yra tas pats kritikas rašęs recenziją tuometinio prezidento Trumano dukterei Margaretai jos debiuto proga. Ta recenzija buvo dainininkei tiek nepalanki, kad ji turėjo atsižadėti tolimesnių pastangų siekti dainininkės karjeros. O prezidento Trumano pagrasintas antausis už šią recenziją buvo plačiai paskliedęs žmonėse.

Darbo ir talento dėka

Baigiant tenka prisiminti, kad solistė Valentina Kojelienė buvo pirmoji Lietuvoje gimusi dainininkė turėjusi Jungtinių Amerikos Valstybių debiutą šioje tarptautinę reputaciją turinčioje koncertų salėje. Tai buvo didelis ir sėkmingas žingsnis atnešęs įgimto talento ir darbo vaisių pripažinimą. Todėl naujojo koncerto proga belieka nuo širdžiai palinkėti dar didesnio pasisekimo ir ištvermės atliekant sunkią menininko misiją grožiui paskleisti.

V. D.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Mass.

Moterų S-gos 5 kp. veikla

Moterų S-gos 5 k., energingos pirmininkės M. Watkins vadovaujama, stengiasi, kur tik gali prisidėti prie lietuvių visuomenės vykdomų parengimų. Pereitų metų lapkr. 27 d. Lietuvių festivalio parengime Worcester Auditorium kuopa aktyviai ir sėkmingai vadovavo lietuviškų valgių demonstravime. Nors buvo gana daug paaukota lietuviškų pyragų ir šiaip įvairaus maisto, bet viskas buvo parduota gana greitai. Be to, buvo parengtas parodinis Kūčių stalas, supažindinant svetim taučius su mūsų Kūčių tradicijom.

Gruodžio mėn. susirinkime dvasios vadas kun. J. Jutkevičius padarė pranešimą apie savo viešėjimą Europoje. Taip pat jis padarė keletą šimtų įdomesnių fotografijų ir filmų, kurias žada artimoje ateityje susirinkime pademonstruoti. Taip pat sveikiname sesę vicepirm. J. Sipavičienę grįžusią iš vakarų Europos.

Susirinkime pasveikintos Povilaitienė 45 m. vedybinio gyvenimo ir O. Matušaitienė sidabrinio jubilėjaus proga.

Nutarta G. Kaneb asmeninę stipendiją sumoje 25 dol. įteikti studentui J. Pauliukoniui. Jaunuolis padėkojo šiltais žodžiais. Taip pat iš rengto koncerto pelno 25 dol. buvo pasiųsti į S-gos centro stipendijų skyrių.

Gruodžio 29 d. M. Žemaitienės bute įvyko kuopos valdybos metinis susirinkimas, kuriame dalyvavo ir dvasios vadas. Valdyba nuoširdžiai dėkoja sesei Žemaitienei už taip malonų priėmimą ir šaunias vaišes.

Vasario mėn. susirinkime nutarta turėti "Elephant sale", gautą pelną skirti Vokietijoj gyvenantiems seneliams. Raginamos narės kuo gausiau dalyvauti, kiekviena atsinešti dovanėlę.

Į kuopą įstojo naujos narės: Pumerienė, Juškienė ir Tamulionienė.

Naują valdybą sudaro: pirm. M. Watkins, vicepirm. J. Sipavičienė, fin. rašt. M. Dilionienė, prot. rašt. S. Stanelienė, kasin. M. Žemaitienė, k. sos globėjos Carberry ir Švedas, maršalkos Grigienė ir Ivaškienė. Po priesaikos dvasios vadas kalbėjo apie Trijų Karalių šventės reikšmę. Taip pat ragino visas nares uoliai lankytis susirinkimuose ir aktyviai reikštis kuopos darbe.

M. Ž.

Hartford, Conn.

Kolonijos lietuvių veikla

Kalėdų ir naujųjų metų švenčių proga, buvo visa eilė pramogų ir minėjimų. Paminėta Žalgirio 550 metų sukaktis, Šv. Trejybės Vyrų Klubo 25 metų sukaktis, Lietuvių Amer. Pil. Klubo 50 m. sukaktis ir vėliau koncertas, buvo liet. radijo "Tėvynės Garsai" koncertas, Ramoviečių gražus banketas, LB apyl. Valdybos sukviestas narių susirinkimas, kuriame lankėsi LB Tarybos pirm. pulk. J. Šlepetys, visa eilė prieškalėdinių pobūvių. Organizacinio ir kultūrinio pobūdžio veikla buvo gyva ligi pabaigos 1959 m.

Sutikome Naujus Metus liet. Amer. Pil. Klube ir ta pačia proga šauniai paminėjome Nenortų 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Sukaktuvininkai: mokytoja Matulaitytė-Ne

(Nukelta į 6 psl.)

BUDRIKO 50 METŲ SUKAKTUVIŲ PROGA PREKYBOJE

Duodamos didelės NUOLAIDOS ant gerų rakandų

Perkant gerą Parlor setą $100.00 nuolaidos.

Perkant miegamojo kambario setą ..... $100.00 nuolaida.

Perkant naują Philco refrigeratorių ..... $100.00 nuolaidos.

Didelė nuolaida ant naujos Televizijos, Stereo Phonografo, Gazinio pečiaus, Gas Range, Skalbiamų mašinų, Sofų, Lovų, Karpetų, Kėdžių, Daining Room setų, Dinette setų, Lempų arba perkant visą komplektą rakandų.

Pas Budriką žemesnė kaina ir didelis pasirinkimas

LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI

Didelis KALAKUTAS Veltui, perkant bet ką už $100 ir daugiau!

SOPHIE BARCUS RADIJO VALANDA

Visos programos iš WOPA

A.M. 1490 Kilocicles FM 102.7 P.M. Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryte. Šeštadienį ir sekmadienį 8:30 iki 9:30 val. ryte. Vakaruškos pirmadienį 7 val. vak. Raštinė: 7159 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill. Telef. HE 4-2413.

28 MOTERYS

Šitokiu pavadinimu nauja knyga išėjo iš spaudos. Spaudai paruošė dr. Juozas Prunskis. Knygoje nupasakojami eilės rašytojų, aktorių, visuomenininkių ir kitokių moterų klystkeliai, jų vidaus blaškymasi, jieškojimai tiesos bei kelio ir suradimas vidaus ramybės ir laimės. Knyga skaitoma gyvai ir lengvai, kaip nuotykių apysaka. Alfa Sušinskas apie šį veikalą rašo: "Pradėjęs šią knygą skaityti, negali atsitraukti jos nebaigęs." Kaina $1.50. Gaunama "Drauge".

GRADINSKAS

J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV, RADIJAI, HI-FI, VĖSINTUVAI
Pardavimas-taisymas. Sek. uždaryta

Visi Pittsburgho lietuviai

KLAUSO IR REMIA

Pittsburgh'o Lietuvių Katalikų Radijo Programą

vadovaujama — Lietuvos Vyčių Pittsburghe

JI TRANSLIUOJAMA IŠ STIPRIOS IR GALINGOS

WLOA

RADIJO STOTIES BRADDOCKE

Kiekvieną sekmadienį nuo 1:30 iki 2:00 val. p. p.

Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu: Lithuanian Catholic Hour, Radijo Station WLOA, Braddock, Pennsylvania.

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė.

PRECIN PHOTO STUDIO

(Incorporated)

EDVARDAS ULIS, sav.
4068 ARCHER AVENUE
Tel. VIrginia 7-2481

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Tel. RE 7-7083

Skelbkitės "Drauge".

FREE TO SAVERS

Modernaire Pantryware Free to savers of $500.00 or more, every two months during 1961, NEW ACCOUNT OR ADDED TO PRESENT ACCOUNT.

CAKE COVER

CURRENT RATE ON ALL SAVINGS 4¼%

Earn up to 5¼% on prepaid Savings

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL. • BI 2-1397 • TO 3-8131

OFFICE HOURS: MON., 9 A.M. to 8 P.M.; TUES. THURS. AND FRI., 9 A.M. to 5 P.M.; SAT., 9 A.M. to 1 P.M.; CLOSED WED.

Sutvarkome dokumentus ir padedame iškviesti iš Lietuvos į Ameriką giminiečius bei pažįstamus atostogoms arba nuolatiniam apsigyvenimui. Visais iškvietimo reikalais kreiptis į

WIDE WORLD TRAVEL

WALTER RASK-RASČIAUSKAS, Prezidentas

9638 So. Western Avenue — Evergreen Plaza, Terrace Level
GA 2-0640 — BE 3-1104

Sutvarkome kelionės dokumentus ir bilietus į bet kurį pasaulio kraštą: Amerikoje, Australijoje, Azijoje, Afrikoje ar Europoje.

COMPLETE AUTO SERVICE

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ.

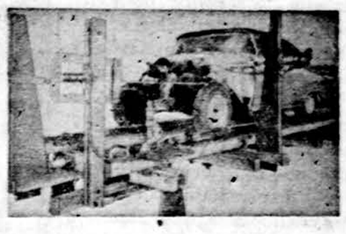

kurioje jūsų automobilis bus pilnai užbaigtas, pradedant motoro sureguliavimu, karoserijos ištaisymu, ratų subalansavimu, tiesaus važiavimo nustatymu, dažymu ir kitais darbais. Naujai padidintose dirbtuvėse naudojamos moderniškiausios mašinos automobilio karoserijai išlyginti. Dirbtuvėse vienu laiku gali būti taisoma virš tuzino automobilių.

Sav. STASYS DAPKUS

4542-44 So. Western Ave., Chicago 9, Ill.

Telef. CLiffside 4-2241

CRANE

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1085

PLENTY OF FREE PARKING

4¼%

NEŠA INVESTAVIMO SĄSKAITOS

Mokami nuo vasario 1 d., 1960

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOŠIMČIUS NUO 1 D.

Dividendai mokami sausio ir liepos m. 1 d.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETV. ..... 9 v. r. iki 8 v. v. ANTRAD. ir PENKTAD. ..... 9 v. r. iki 5 v. v. ŠEŠTAD. ..... 9 v. r. iki 12 val. Trečiad. uždaryta

Lietuvių tautos tauriausios asmenybės Arkivysk. Jurgio Matulaičio-Matulevičiaus

UŽRAŠAI

TRIJOSE DALYSE:

I. Užrašai: Mintys, pastabos, pasiryžimai. Čia kaip tik atsiskleidžia Arkivyskupo Jurgio gilus tiesos įžvelgimas bei visiškas pasiaukojimas tarnauti Dievui, Bažnyčiai ir sielų išganymui.

II. Laiškai. Tai įvairiems asmenims rašytų laiškų ištraukos, gyvenimiškos išminties perlai, išrėkšti patarimų, paraginimų ir paaiškinimų formoje.

III. Vilniuje. Žvilgsnis į Arkivyskupo kančias perneštas senojo Lietuvos sostinėje, kur Jis stengdamasis būti visiems visakuo, kad visus laimėtų Kristui, daugiausia yra nukentėjęs.

Knyga turi 220 pusl., paveiksluota ir įrišta į kietus viršelius. Kaina $2.50.

Užsakymus su pinigais siųskite

"DRAUGAS"

4545 W. 63 St., Chicago 29, Ill.

MOKAM AUKŠTUS DIVIDENDUS ANT VISŲ TAUPYMO SĄSKAITŲ!

INDĖLIAI APDRAUSTI IKI $10.000.00

Paskolos ant namų nuo vieno iki dvidešimties metų — lengvais mėnesiniais atmokėjimais.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. — CHARLES ZEKUS, Sect'y — LA 3-8248

VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4:30; Ketvirtadieniais 9 iki 8 v. vak. Trečiadieniais uždaryta.

Remkite tuos, kurių skelbimus matot "Drauge"

Hartford, Conn.

(Atkelta iš 5 psl.)

nortienė ir Vacius Nenortas, bu vęs Lietuvos karys ir Mariampolės burmistras buvo tinkamai pagerbti už jų veiklą Lietuvoje ir Amerikoje. Svečių buvo daug, būrelis iš Bostono, New Yorko ir Philadelphia miestų. Sukaktuvininkai gausiai apdovanoti brangiomis dovanomis.

Naujus metus pradėjome meniniu koncertu, kurį suruošė liet. radijo vedėjai J. Petkaitis ir Alg. Dragunevičius, atsikvies dami iš Chicagos solistus Stasi Barą, D. Stankaitytę ir J. Vaznelį. Koncertas įvyko sausio 7 d. Liet. Amer. Pil. Klubo auditorijoje, sėkmingas ir ilgai bus prisimenamas meno mėgėjų. Po Čiurlioniečių apsilankymo mūsų bendruomenėje tokio koncerto, kaip pastarasis, hartfordiečiai neturėjo. Yra vilčių, kad ir šie metai kultūrinėje veikloje bus sėkmingi. Tai nuopelnas vietos kultūrininkų-veikėjų. **VMK**

Chicagos menininkai Hartforde

Sausio 7 d. Hartfordo lietuvių visuomenė gavo tai, ko ji ilgai laukė: koncertavo Dana Stankaitytė, Stasys Baras ir Jonas Vaznelis.

Repertuarą sudarė lietuvių klasikų veikalai — Šimkaus, Kačanausko, Banaičio, Račiūno, Jakubėno, Karnavičiaus, Vanagaičio ir ištraukos iš klasikinių operų — Carmen, Aidos, Žydės, Toscos, Sevilijos Kirpėjo, Fausto. Linksma ir graudu lietuviams buvo šiame labai aukšto lygio koncerte. Linksma buvo turint savo tarpe tokius talentus, bet kartu ir graudu buvo žinant, kad šie talentai negali pilnai išsiskleisti savo tautoje ir visai tautai.

Publikoje buvo ne tik gerų muzikos mėgėjų, bet ir žymių specialistų: vietinio universiteto muzikos prof. Vytautas Marijošius, muz. Jurgis Petkaitis ir muz. Eleonora Miniukienė. Visi — mėgėjai ir ekspertai — dainininkus įvesdino labai gerai. Daną Stankaitytę ir Joną Vaznelį daugumas hartfordiškių girdėjo pirmu kartu. Jie padarė tikrai gilų įspūdį. Stasys Baras, Hartforde jau kartą dainavęs, šiuokart dar stipriau pasirodė, susilaukęs net publikos "teroro" — kartok jiems ir gana! Teko sėdėti šalia prof. V. Marijošiaus, kuris, jeigu ne ši tautos tragedija, be abejo, būtų šiuo metu jiems dirigavęs Kauno ar Vilniaus operoje, ir jaučiau, kaip jis gėrėjosi šių menininkų aukšta kokybe. Šių eilučių skaitytojams pasakysiu gilią psichologinę paslaptį: tokio aukšto lygio menininkai, savo kalba, savo dvasia, uždega lietuvį klausytoją idealizmu viskam tam, kas lietuviška, kas kilnu, didinga. Ypatingai lietuvių visuomenės veikėjams ši paslaptis žinotina. Tikėkite, visokius fondus jūs papildysite pasikvietę mūsų tikrus menininkus.

Koncertą ruošė Hartfordo lietuvių radijo vadovybė, kuriai vietiniai lietuviai yra labai dėkingi už tokį didingą vakarą. Radijo valandėlei vadovauja muzikas Jurgis Petkaitis. Radijo Kultūros reikalų vedėjas yra Algimantas Dragūnevičius, o pranešėja — Genovaitė Tijūnelienė. Radio valandėlės laikytojas yra Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas, prie kurio tam reikalui sudarytas specialus komitetas.

Šalia lietuvių klubo, lietuvių radijo valandėlės, lietuvių bendruomenės skyriaus, Hartforde veikia dar daug kitų lietuviškų organizacijų, kurios koncentruojasi apie du didžiuosius židinius: lietuvių parapiją ir lietuvių klubą. Abu šie židiniai turi geras nuosavas patalpas. Prie parapijos mokyklos prisiglaudusi ir lietuvių šeštadieninė mokykla, kurioje dirba keturi mokytojai, iš kurių vienas dirba su čia gimusių-augusių lietuvių tėvų vaikais. **Ag. JK.**

Bieliukas apie mokslinį darbą pavergtoje Lietuvoje

OKUP. LIETUVA. — Mokslų akademijos prezidiumo vyr. mokslinis sekretorius prof. Kazys Bieliukas spaudoje pareiškė, kad šiuo metu Lietuvoje veikia 12 aukštųjų mokyklų, kuriose studijuoja beveik 30,000 studentų. Be to, veikią 28 mokslinio tyrimo institutai.

Mokslų akademijos, įstaigos pokariniais metais išleidusios daugiau kaip 5,000 spaudos lankų mokslinės literatūros. Maždaug tiek pat mokslinės literatūros išleidusios Lietuvos aukštosios mokyklos ir kitos mokslinio tyrimo įstaigos.

Iš naujausiųjų Mokslų akademijos leidinių Bieliukas minėjo "Lietuvos TSR istorijos" antrąjį tomą, kuris atiduotas spaudai, ir "Lietuvos upių katastro" antrąjį tomą. Jis pats jau daugelį metų ruošiąs spaudai ežerėtyros kursą. 1960 metais jo instituto bendradarbiai parengę ir išleidę du straipsnių rinkinius trimis kalbomis — lietuvių, rusų ir anglų — vieną tarptautiniam geografų kongresui, kitą tarptautiniam geologų kongresui.

Prie instituto veikianti geografų draugija išleido du stambius geografijos metraščius, o trečias spausdinamas. Kai kurie Lietuvos mokslininkai tyrinėją atmosferos radioaktyvumą Lietuvoje. Ir šiuo klausimu jau esą paskelbta literatūros.

Galima vartoti ir "sudie", rašo sovietinis laikraštis okupuotoje Lietuvoje

VILNIUS, okup. Lietuva. — "Literatūros ir Meno" 51 laidoje cituojamas vieno skaitytojo laiškas, kuriame pasisakoma už tai, kad lietuvių senas atsisveikinimo būdas "sudiev" ir toliau būtų vartojamas, vieton "pakaitalų" kaip "iki pasimatymo", "lik sveikas", "viso labo" ar "viso gero". Pažymima, kad žodis "Dievas" esąs labai senas, paveldėtas iš indoeuropiečių kalbos. Žodžių "sudiev" reikšmė, žinoma, esanti susijusi su religiniu įvaizdžiu, bet "dabartinėje kalboje jis jokios religinės reikšmės nebeturi". Tokių žodžių su nutrupėjusia galūne turinti ir rusų kalba. Nuo žodžio "spasybo" (dėkui) su laiku nutrupėjęs žodis "bog" (Dievas). Šiandien "spasybo" nebeturįs rusų kalboje jokios religinės reikšmės.

Pastabos baigiamos tokiu sakiniu: "Bet antra vertus, jeigu kas savo kalboje išsiverčia be žodžių "sudiev", neturime jokio pagrindo prisispyrę reikalauti, kad būtinai juos vartotų". (E.)

Lietuvos pelkėtyrininkai studijuoja durpių masyvus

OKUP. LIETUVA. — Lietuvos pelkėtyrininkai jau aštuntus metus tyrinėja Lietuvos pelkių ir durpynų masyvus ir juos moksliniai aprašo. Biologijos mokslų kandidatas Algirdas Šeibutis kartu su biologe Felicija Šudnikavičiene ištyrę jau apie 1,000 stambių ir smulkių pelkių. Doc. Erikas Purvinas tyrinėja kraikinių durpių atsiradimą. Jo mokslinis darbas padė jo išaiškinti tokio tipo durpių atsargas, kurios yra vertingos Lietuvos žemės ūkiui. (E.)

Naudingas įstatymas

Geoffrey Lloydas, Anglijos viešojo auklėjimo ministeris, per. m. birželio m. paskelbė, kad netrukus jis žadąs įnešti parlamentui įstatymo sumanymą, kuriuo bus pakeistas lig šiol veikiąs 1944 m. mokyklų įstatymas. Tame įstatymo sumanyme numatoma skirti valstybės paramą naujoms konfesinėms mokykloms statyti ir esamoms remontuoti bei plėsti, be to, nuatoma padengti valstybės lėšomis konfesinių mokyklų išlaidų 75%.

Kam prisieina parašyti ar pasakyti vieną kitą sakinį angliškai, tas labai vertingą pagalbą ras

Viliaus Pėteraičio

LIETUVIŠKAI ANGLIŠKAME ŽODYNĖ

Šis žodynas yra vertingas tuo, kad jis turi labai tikslius lietuvių kalbos atitikmenis angliškiems žodžiams. Jis nieko nesuklaidins netiksliomis prasmėmis.

Taip pat visi tie, kurie nori išmokti lietuviškai ar paskaityti modernias lietuviškas knygas, šiame žodyne ras labai tikslią lietuviškų žodžių prasmę angliškai, kas darbą padarys įmanomu.

Lithuanian-English Dictionary

II laida 1960 m. Išleido Liet Knygos Klubas. XV 586 psl. Kietai įrištas. Kainuoja 7 dol.

Užsakymus su pinigais siuskite:

"DRAUGAS"
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL.

DĖMESIO!

„VIKOO" Heating Co.

Įrengia naujus ir perstato senus visų rūšių namo apšildymus, pečius (furnaces), gas ir alyvos "conversion burners", vandens "boilers", vandens nutekėjimo rinas (gutters) ir atlieka visus darbus susijusius su namų apšildymu.

4444 S. WESTERN AVE., Chicago, Ill. VI 7-3447 — D. Zukauskas. Cicero tel. OL 2-2017 — V. Štuopys.

ŠILDYMAS

A. Stančiauskas instuliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alyva kurenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsintuvus bei Air Conditioners ir atlieka visus skardos darbus.

7304 So. Rockwell Street
Tel. GRovehill 6-7875

KAZYS ČESNAUSKAS
CHICAGO 29, ILL.
6928 S. Maplewood Ave.
HE 6-2812 ir GI 8-4938

● Generalinis kontraktorius naujų namų statybai, įvairiems remontams ir namų pertvarkymams ● Turime didelį patyrimą namų statyboje. ● Patys atliekame cemento ir medžio darbus ● Apskaičiavimai nemokamai.

Platintojams duodama nuolaida
RETO ĮDOMUMO KNYGA
VERKIANTI DIEVO MOTINA SYRAKŪZUOSE

Su Čikagos Arkivysk. aprobata
Tai pilnas vaizdas neįprastų ir stebėtinų įvykių Syrakūzuose. Liūdininkų ir dokumentų apstumas verčia susimąstyti net skeptikus ir indiferentus. Knyga labai gražiai išleista su daugybe iliustracijų ir tekainuoja 2 dol. su persiuntimu. Puiki dovana bet kam ir bet kuris proga!

Užsakymus su pinigais siuskite:

"DRAUGAS"
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29. ILL.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Surinko

JUZĖ DAUŽVARDIENĖ

Tai nepaprasta knyga. Virš 200 receptų grynai lietuviškų valgių gaminimui anglų kalboje. Ponia Daužvardienė, kuri dažnai pasakodavo apie lietuviškus valgius per Chicagos radijo ir televizijos stotis, surinko pačius įdomiausius lietuviškų valgų receptus ir DRAUGAS juos išleido labai parankioje formoje. Pirmą kartą tokia knyga pasirodo knygų rinkoje.

Gera dovana kitataučiams ar angliškai skaitantiems lietuviams.

Kaina — $2.00

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
CHICAGO 29, ILL.

MARQUETTE PARKO CENTRE

Pajamų 4 metų puantro aukšto mūras 6½ kamb. 2 vonios, 4 mieg., galimas išnuomavimui, garažas, arti parkas, $25,700.

Naujas modernus mūras — 2 butai, garažas, alum. langai, luxus statyba, prie pat parko. Reikia asmeniškai pamatyti ir sutarsim dėl kainos.

Luxus rezidencija prieš parką, didelis 7 kambarių mūras, 1½ vonios, daug vertingų priedų. Patiks šeimai ir Jums. $29,300.

Mūrinis namas — 3 butai ir 2 krautuvės, mūr. garažas. $42,500.

Naujas 1½ aukšto mūras, aluminum langai, gazu šildymas, garažas. $30,500.

Gražus 4 butų mūras, dideli butai, naujas alyva šildymas, 3 auto. mūr. garažas, virš $5,000 nuomos, tik $44,000.

Graži taverna, 2 butai ir lotas, garažas. Parduoda viską už $37,500.

Mažas rooming house — 2 aukštų mūras, dideli 3 atskiri kambariai ir vonia išnuomavimui, ir švarus butas savininkui, namas išsimokės. $16,500.

Cicero mūrinis — 3 elegantiški, erdvūs butai, naujai sutvarkytas pelningas namas, kainuoja savininkui $34,000.

Ant Michigan ežero kranto, arti Chicagos, 16 apartmentų vasaros rezortas, duoda mažiausiai $6,000 pajamų sezono metu. Medžių pavėsis, smėlėta pakrantė, gražūs dideli butai su reikalingais baldais ir patogumais poilsiui ir sveikatai, 2 po 4 kamb. butai moderniškai apšildomi, kaina $42,000, arba mainys į miesto nuosavybę.

Apie $5,000 pajamų — 2 aukštų mūras, 3 butai ir restoranas, alyva šildymas, gera vieta ir vertingas pirkinys. $26,500.

2 butų mūras. Arti parko. 7 ir 3 kamb. Naujas gazu šildymas. Mūro garažas. Daug ekstra. $23,400.

Apartmentinis — 9 butų mūras. Puikus namas, pelningas. Kaina $84,000.

Gražus 3 butų mūras, naujas gazu šildymas, alum. angai, platus lotas, $42,000.

Bargenas 5 kamb. mūras plus 2 kamb. viršuje, 2 auto garažas, prašo $16,400.

Visai naujas 5½ kamb. mūrinis, tvirta, sąžininga statyba. $19,200.

Maisto krautuvė ir geras namas su garažu — visi bizniui įrengimai ir patogus butas gyventi. $25,900.

Geras mūrinis 6 kamb. ir uždaras porčius, gazu šildymas, garažas, tuoj galima užimti, vertas $18,200.

7 kambarių mūras arti bažnyčios ir mokyklos, moderni virtuvė, nauji karpetai, naujas alyva šildymas, garažas. $19,800.

Savininkas finansuoja rimtą pirkėją perkantį 5 kamb., 7 m. gražią mūro rezidenciją prie pat parko. Kaina $19,300.

2 aukštų apkaltas medinis — 6 dideli kambariai, alyva šildymas, rimtas pasiūlymas. $14,900.

Tuščias lotas $6,400.00, geriausia biznio gatvė Marquette Parke.

Kitur 6 butų mūras virš $8,000 nuomos metams, gera vieta ir pigi kaina atiduoda už 45,000.

Kitur. Gražiam biznio centre 2-jų aukštų mūras, 3 butai, 3 krautuvės, 2 ofisai. Naujas šild. alyva. Virš $8,500 nuomos. Kaina $50,000.

K. VALDIS REAL ESTATE
2655 West 69th Street, Tel. RE 7-7200 arba RE 7-8534

JEI TIK GERO NAMO REIK,
TU PAS ŠIMKŲ TIK UŽEIK.
JEI UŽEITI PER TOLI, TAI PASKAMBINTI GALI;
JIS PAS TAVE ATVAŽIUOS, NEMOKAMAI APSKAIČIUOS.
JEI REIK, PLANĄ PADARYS — GERAI, PIGIAI PASTATYS.

V. ŠIMKUS
2618 W. 71st Street. Tel. PR 8-4268 ir TE 9-5531

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

Brighton, Gage ir Marq. Park. Mūr. 2x5 kb. c. š. dvig. lot—$27.900
Mūr. 6 ir 5 kb. c. šild. gar. pigiai.
Med. 2x5 kb. lux pren. dvil.—$19.900
Pasirinkimas gerų ir pigių namų, todėl pirkdami namus būtinai patikrinkite mus.

BUDRECKAS
4081 ARCHER AVE. LA 3-3384

Prie 80-os ir Morgan, puikus 2 po 6 kamb. mūr. namas. 2-jų maš. garažas. Alyva apšild. Skubiai parduodamas dėl mirties. Pilna kaina $26,000. Dėl smulkesnių informacijų, kreiptis Grigas Real Estate.

Dėmesio! Vienas biokas nuo mūsų raštinės naujas 1½ aukšto mūrinis namas. Dėl tolimesnių informacijų prašome kreiptis asmeniškai mūsų raštinėje. Kaina $32,500.

Marquette Parko centre 5 kamb moderniškai įrengtas bungalow. Metiniai taksai $200.00. Pilna kaina $18,900.00.

Prie 71 ir Sacramento gat. 7 metų 1½ aukšto mūr. namas. Namas liuksus įrengtas. Apsauga nuo potvynio. Gazo šiluma. 2 auto garažas. Sklepas pilnai įrengtas, baras, virtuvė, išvietė ir daug kitų patogumų. Pilna kaina $25,750.00.

Gražiai įrengtas 7 kambarių mūrin. bungalow. Gazo šiluma. Žieminiai langai. 2 išvietės. 2 auto garažas. Daug kitų priedų. Kaina $18,900.00.

Marquette Parko centre 8 metų ant plataus sklypo 3 butų liuksus namas. 1 po 6, 1 po 4, 1 po 3 kamb. Namas yra originalios statybos. Gražiai įrengtas sklepas. 3 atskiri gazo pečiai. 2 auto garažas iš gatvės įvažiavimas.

Gage Parke 9 metų mūrinė rezidencija su 2 auto garažu. Moderniškai įrengta, gazu apšildoma, arti bažnyčios ir mokyklų, puikus susisiekimas. Savininkas nupirko biznį ir turi skubiai parduoti su dideliu nuostoliu. Pilna kaina tik $16,750.

Brigton Parke 2 aukštų mūrinis namas su 2 auto mūr. garažu. Naujas alyvos pečius. Taksai žemiau $300.00. Lauklame rimto pasiūlymo.

Turime keletą lotų Marquette Parko rajone.

A. J. GRIGAS
REAL ESTATE — INSURANCE — NOTARY PUBLIC
2501 West 69th St., Chicago, Ill.
Visi telefonai HEmlock 6-2500

ŠIMKUS
REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC
Pilnas patarnavimas namų pirkimo bei pardavimo ir įv. reikalais, kaip: Auto leidimai, vairavimo leidimai, vertimai, sutartys ir kt.

4259 So. Maplewood Ave.
Telef. CL 4-7450 arba YA 7-2046

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą-Real Estate — pirma pasitarkite su mumis dėl greito ir sąžiningo patarnavimo.

TALMAN REALTY CORP.
2625 W. 71st Street
Chicago 29, Illinois
Tel. REpublic 7-9400

1½ aukšt. mūr. 5 ir 3 kamb. Alyva šildymas. Garažas. $85 mėn. pajamų ir sav. butas. Arti 53-čios ir Richmond. Tik $20,500

2-jų aukštų mūr. 5 ir 5 kamb. Plytelių vonia ir virtuvė. Atskiros šild. sistemos. 2 mašinų mūr. garažas. Arti 65th ir S. Fairfield. $31,900.

2-jų aukštų mūr. 6 ir 6 kamb. Platus sklypas. 1 metų šildymo sistema. Mūr. 2-jų mašinų garažas. Marquette Parke. $31,900.

3-jų metų mūr. 6—6—4 kamb. Ultra modernus. Pajamos virš $800 į mėn. Alyva šildymas. Garažas. Tik $47,500.

Krautuvė ir 3 butai po 5 kamb. Karštu vand. šild. Garažas. Marquette Parke. $43,900.

Pildome Income Taksus

Draudimo Agentūra Patarnauja Visais Draudimo Reikalais
J. BACEVIČIUS

BELL-VARPAS
REAL ESTATE
General Insurance. Notary Public
6455 SO. KEDZIE AVENUE
Tel. PRospect 8-2233

BRIGHTON PARKE

Arti 43-čios ir Campbell. Skubiai parduodamas 2-jų aukštų (2 po 4 k.), 2-jų šeimų namas. Kaina $8,500, arba geriausias pasiūlymas. REpublic 7-9400.

Apylinkėje 71st ir Talman. Mūr. bungalow. 2½ mieg. kamb. Alyva apšild. Rinktinė apylinkė. Duokite pasiūlymą. Tel. vakarais PRospect 6-5716.

Marquette Pke. didelei šeimai proga. Už geriausią pasiūlymą nupirksite mūr. bungalow: 7½ kmb. — 4 mieg. Viskas moderniška. Gražiai įrengtas rūsys. Apsauga nuo potvynio. Gazo-karšto vand. šilima. 2 auto. garažas. Platus sklypas. REpublic 7-9400.

REAL ESTATE

SHUKIS REALTY
6433 S. Pulaski St.
Tel. LUdlow 5-5900

Parduoti, pirkti ar išmainyti namus galite Čikagoje ar jos priemiesčiuose.

Turime nuosavybių visur, taip pat turime ir klientų, kurie nori pirkti.

Kreipkitės į mūsų raštinę, kur gausite geriausią patarnavimą.

Geriausias patarnavimas perkant -parduodant nejudomą turtą. Parūpinamos paskoos, draudimai. Gausus namų pasirinkimas. Notariatas.

J. STONKUS, R.E.
2617 W. 71 st St.
HEmlock 6-1517 —
arba PRospect 8-1595

REAL ESTATE-INSURANCE
NORKUS & ASSOCIATES
2405 W. 51st Street
WAlbrook 5-5030
Vak PR 8-3579
PILDOME INCOME TAKSUS

24 SKLYPAI — LOTAI

Trijose vietose po 8 sklypus — po 25 pėdas pločio. Netoli 122-os ir Cicero gatvių. Tinka kontraktoriams, o taip pat ir privatiems asmenims.

40 AKRŲ FARMA

Gera žemė. Graži vieta su patogiu susisiekimu. Tik 50 mylių į rytus nuo Chicagos, prie pat besiplečiančio miestelio. Yra gyvenamas namas ir kiti trobesiai. $25,000.

APŽIŪRĖKITE—GERAS PIRKINYS!

18 apartmentų mūras. Nėra išlaidų — tik pajamos! Savininkas duos paskolą 5%. Kaina $60.000.

NAUJI METAI — NAUJI BIZNIAI

2 aukštų mūr. apartmentinis namas Marquette Pk.: 4x5 ir dar 2 kamb. Geri visi butai. $500 mėn. pajamų $52,000.

2x6 — MŪRINIS

Prie Marquette Pk. lietuvių mokyklos. Alyvos šildymas. 2 auto mūr. garažas. Savininkas duos paskolą 5%. Apžiūrėkite!

TIK $14,500

1½ aukšto mūr. 5 ir 4 kamb. Alyvos šiluma. 2 auto garažas.

PILDOME INCOME TAKSAS

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Tel. WAlbrook 5-6015

Mūrinis, 1½ aukšto, 5 ir 4 kamb. 40 pėdų sklypas. Gazu šild. 56-ta ir Sacramento.

Medinis namas su geležies prekių krautuve (hardware). Labai geroj vietoj. Labai geros pirkimo sąlygos.

Mūrinis. 1½ aukšto, 2 po 5 kamb. Gazu šild. 53-čia ir Paulina.

ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43 St.
CL 4-2390

Mūras 2 po 6, garažas, alyva šild. prie mūsų įstaigos. $32,500.
Mūrinis 3 metų, 3 dideli miegami, gazo šildymas. $25,750.
Mūrinis 15 butų prie parko, pajamų $16,000, įmokėti $40,000.
Naujas mūrinis 3 mieg. bus pastatytas arti Maria High School už $22,500.
Mūras 5 kamb. ir butas rūsy, 2 a. garažas, 71 ir Rockwell. $18,500.
Mūras 6 kamb., modernizuotas, garažas, 69 ir Campbell. $21,500.
Mūras naujas 2 po 6, atskiri šild. gazu, 40 p. lotas, Gage p. $42,500.
Medinis 6 kam. M. parke. $14,800.
Medinis 2 po 5 ir kraut. $17,500.
Mūrinis 5 kamb. Gage p. $16,000.
Mūrinis 6 kamb. M. parke $18,000.
Mūrinis naujas 3 mieg. $20,500.
Mūras 2 butai Br. parke. $18,500.

PILDOMI PAJAMŲ MOKESČIAI

MARQUETTELAND
2517 W. 69 St. PR 6-0956

YRA PROGA APSIGYVENTI NETOLI MARQUETTE PARKO

Naujoje apylinkėje parduodami 3-jų miegamųjų nauji mūriniai namai. Gazo šilima, apsauga nuo potvynio. Prieinama kaina, mažas pradinis įmokėjimas, geros finansavimo sąlygos.

Be to turime naujų namų ir statybai sklypų įvairiose miesto vietose.

Priimame užsakymus naujiems namams ir biznio pastatams.

MODEL HOME
77th & WHIPPLE ST.
Atdara apžiūrėjimui sekmad. nuo 1 iki 5 val. vak.
F. PETRAUSKAS CO., Builders
PRospect 8-3792

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

NAMŲ SAVININKAI

TARPININKAUJAME BUTŲ IŠNUOMAVIMUI PATARNAVIMAS VELTUI
TURIME LAUKIANČIŲJŲ SĄRAŠĄ
BELL-VARPAS Real Estate
6455 S. Kedzie — Prospect 8-2233

Išnuom. 4 kamb. butas, karštas vanduo ir apšildytas. REpublic 7-8766.

Apsimoka skelbtis "DRAUGE", nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

BUILDING & REMODELING

ARTISTIC STONE BUILDERS

Higieniškų, nedegamų, nesenstamų ir kitokių konstrukcijų projektų sudarymas ir jų vykdymas.

600 West 80th Street
Chicago, Illinois
Tel. — ST 3-2150

VACYS PETRAUSKAS
GENERAL CONTRACTOR
STATO
• REZIDENCINIUS, KOMERCINIUS IR VISŲ KITŲ RŪŠių PASTATUS.
• PARŪPINA SKLYPUS IR STATYBŲ PLANUS, PAGAL JŪSŲ PAGEIDAVIMĄ.
6936 S. MAPLEWOOD AVE.
TELEFONAI:
RES. HE 4-7482 OFF. PR 6-0956

KERELIS BROS. CONSTRUCTION CO.
STATOME ĮVAIRIUS REZIDENCINIUS MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.
ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŪSŲ PAGEIDAVIMĄ
REPUBLIC 7-8949
6350 S. ALBANY AVE. CHICAGO

STANKUS CONSTRUCTION CO.

Ofiso ir namų telefonas: Atlieka planavimo ir statybos darbus, gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 įvairių standartinių projektų.

PRospect 8-2013
7403 S. WESTERN AVE.
Chicago 36, Illinois

• STATYBA • PLANAI
• PASKOLOS

Gyvenami namai. Biznio, industrijos bei ofisų pastatai. Taip pat įvairūs pastatų remontai.

L. STAŠAITIS
Statybos Kontraktorius
6043 SO. SAWYER AVENUE
CHICAGO 29, ILL.
Namų Tel. PR 8-8378

JUOZAS ŽEMAITIS
IR VIC. SKADE, ST 8-9272
HEATING CONTRACTORS
Įstatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius, oro vėsintuvus, ir skardos darbai (sheet metal work)
CICERO HEATING AND SHEET METAL
2431 So. Kedzie Avenue
Chicago 23, Ill.
Tel. 277-1442, Res. OL 6-0412

DĖMESIO!

RINOS & VANDENS NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI
Gutters & Downspouts

DEDAME VARIO — "COPPER-ALLOY" METALO RINAS ir VAND. NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS už tokią pat kainą, kaip ir "galvanized". Jų niekad nereikia dažyti ir jie ištveria neribotą laiką.

VISOKIUS STOGUS taisome ir atremontuojame. Garantuojami 5 metams

DŪMTRAUKIUS IR "SMOKE-TACKS" išvalome, artemontuojame ir atliekame "tuckpointing".

NAMŲ RINAS IŠVALOME ir pataisome, išsmaliname iš vidaus ir nudažome. Bus kaip naujos.

Mūsų firma yra didžiausia šioj srity, atliekame darbą kuo geriausiai už žemiausias kainas visame mieste. Visas mūsų darbas garantuojamas. Esame pilnai apsiraudę. Kreiptis galima dieną ir naktį ir sekmadieniais. Telefonai —

LAwandale 1-6047
ROckwell 2-8778

Mielai Jums patarnausime.

Skelbkitės "Drauge".

KANADOS ŽINIOS

Welland, Ont.

Tėvo Barnabo - Mikalausko 50 metų amžiaus jubilėjus

Jubilėjui St. Catharines, Wellandas ir Niagara Falls lietuviai ilgai ir kruopščiai ruošėsi.

Jis įvyko Naujųjų Metų išvakarėse, gražioje ir didelėje prancūzų parapijos naujoje salėje, Wellande.

Dar prieš 6 val. vakaro, gražiai lietuviškais motyvais išpuoš toje salėje, darbščiosios šeimininkės apkrauna stalus puikiau siais valgiais, papuošia gėlėmis.

Susirenka 190 asmenų. Atvyksta ir solenizantas su tėvu Juvinaliu - Liauba, OFM.

Minėjimas pradedamas Povilionio — jubilėjaus rengimo komiteto pirmininko, kalba.

S. Setkus apibūdina solenizanto asmenybę. Įteikiama 50 rožių puokštė, S. Setkaus paišytas jo portretas ir gražus, lietuviškais viršais, su dalyvau jančių pavardėmis, albumas.

Sveikina Wellando, St. Catharines ir Delai Lietuvių Bendruomenių pirmininkai, šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas, Medžiotojų klubas, skautai, kartu lankę gimnaziją bei jaunystės draugai. Tėvų prancūzkonų vardu pasveikinti buvo atvykęs tėvas Juvinalis - Liauba, OFM.

Buvo prisiųsta sveikinimo telegramų bei laiškų.

Į visus linkėjimus bei pasakytas kalbas, solenizantas labai gražiai atsakė.

Kun. Mikalauską pažinojau iš gimnazijos laikų, tai buvęs kilnios sielos, didelių užsimojimų ir darbą mėgstąs jaunuolis. Jam pakako laiko būti pavyzdingu mokiniu, sportuoti, dalyvauti gimnazijos orkestre bei įvairiose organizacijose.

Išvykus studijoms į Italiją, mūsų ryšiai nutrūko. Susitikau jį po 22 metų Wellande jau vienuolio rūbuose.

Nors gyvenimo tekmė įspaudė savo žymes veide, pasidabravo plaukus, bet dvasia likusi ta pati: dirbti Dievui ir tėvynei.

Vos atvykęs į St. Catharines, Wellando bei Niagara Falls lietuvių parapijas, pradeda rūpinti iš gaunamų menkų lėšų pastatyti, nors nedidelę, bet savą parapiečiams koplytėlę. Tam reikalui sutelkti lėšų rengia parapijos šventes bei kitus parengimus.

Darbas bei pastangos nenueina veltui: pradedama statyti St. Catharinėje, prie vienuolyno koplyčia ir darbus priveda beveik iki galo, bet kaip vienuoliui, pasibaigus paskyrimo laikui toje parapijoje, tenka išvykti kitur ir palikti ne visai užbaigtą taip didelį darbą.

Po keletos metų, vėl atvykus į tą pačią parapiją su ta pačia energija ir ryžtu imasi darbo. Pastato prie to paties vienuolyno jaunimui žaisti bei repetuoti salę, įgija St. Catharinei ir Wellandui vargonus, žodžiu, dirba nesigailėdamas nei jėgų nei savo poilsio laiko.

Be taip didžių dvasininko pareigų, kurioms jis atsidėjęs savo visa siela, suranda laiko ir Bendruomenės reikalams.

1955 metais nebegalint sudaryti Bendruomenės valdybos Wellande, jis pats stoja į val-

Kun. Barn. Mikalauskas, OFM

dybą paimdamas atsakingas L. Bendruomenės pirmininko pareigas.

Nebegalint rasti šeštadieninei mokyklai mokytojo ir čia tėvas Barnabas atskuba ir be atlyginimo dar pats apmokėdamas už patalpas, mokytojauja.

Atėjus vasarai, tėvą Barnabą kiekvieną sekmadienį gali matyti prisisodinusį pilną automobilį vaikučių ir praleidžiantį su jais visą popietę.

Nesvetimas jam ir spaudos bei žurnalistikos darbas, dažnai gali matyti jo straipsnių tai viename ar kitame laikraštyje.

Šioje trumpoje korespondencijoje yra neįmanoma išvardinti visų jo nuveiktų darbų bei apibūdinti pilnumoje jo asmenį.

Trumpai suglaudus galima pasakyti ,kad tai tyli, maža apie save kalbanti, bet didelė asmenybė.

K. S.

— Nepakanka daržininkui mylėti gėles, jis turi neapkęsti piktžolių.

— Moterys yra išmintingesnės už vyrus, kadangi jos mažiau žino ir daugiau supranta.

—James Stephens

Naują krašto administraciją sutinkant

(Pabaiga iš Draugo Nr. 10, 3 puslapio)

Tai tas White, kuris po karo su finansų sekretoriumi Morgentau įtikino prez. Trumaną okupacinių dolerių plokšteles perduoti rusams. Šie, žinoma, pris.gamino šimtus milijonų dolerių, kuriuos amerikiečiai turėjo auksu išpirkti. Tėvas Grinder pritaria aukso nuvertinimo galimybei, nes, mano, jog tik tada vėl apsimokėsią naujos investacijos į vietinių aukso kasyklų eksplotavimą.

Nereikia būti dideliu pranašu, teigiant, jog sunkumai laukia ir darbo fronte. 1961 m. dėl darbo sutarčių atnaujinimo derėsis tokios galingos unijos, kaip: šoferių, gumos, skerdyklų ir rudeniop automobilių. Kokia kryptim savo reikalavimuose pasuks Walter Reuther, sunku pramatyti.

Iš vis, su naująja administracija ateis didesnis judrumas vidaus ir užsienio politikos sektoriuose, juoba, kad ir priešo stovykloje pastebima didesnių nerimo ženklų. Bet tik ateitis parodys, ar bus vien pasistūmėjimai, ar bus ir atsitraukimų iš dabar laikomų pozicijų. Turim ruoštis visom galimybėm.

Red. prierašas: Per neapsižiūrėjimą ši p. J. Viekšnio straipsnio pabaiga nebuvo atspausdinta. Autorių atsiprašome.

Kartuvių humoras

Amerikoje James W. Rodgers buvo nuteistas sušaudyti už žmogžudystę. Prieš bausmę vykdant jis buvo paklaustas, ar neturi dar ko nors pareikšti.

— Taip, norėčiau turėti prieš kulkas atsparią liemenę, — pareiškė jis.

UOLUMAS

Rašo tarybinė spauda

Į autobusą, važiuojantį iš Panevėžio į Vilnių, netoli Balalių įlipo grupė paauglių.

— Velniai žino, ir prigūžėjo (pasitiko konduktorė Ona Putelytė). — Ar toli važiuosite?

Triukšmingas būrys, nujausdamas kažką negero, nuščiuvo. O vienas drąsiai pasakė:

— Į mokyklą...

Konduktorė ramiausiai toliau pasiteiravo:

— O pinigų biletui turite?

— Neturime... Mokykloj pasakė, kad mus pavežės ir taip...

— Tuomet rodykite pažymėjimus!

Berniūkščiai, pagrabalioję kišenėse, prašneka:

— Neturime... Namie palikome...

Putelytė įpykusi ėmė tampyti signalo virvutę. Šoferis austabdė mašiną.

Stanford universitetas Palo Alto, Calif., šį šunį išrinko 1960 m. tyrinėjimo šunimi, nes jam šie mokslininkai (iš k. į deš.) dr. Shumway, dr. Lower ir dr. Stofer padarė operaciją, norėdami patirti kaip galima geriau žmogui daryti širdies voštuvų operacijas. Tokie širdžių sutrikimai pasitaiko nuo reumatinio drugio. (UPI)

— Nešdinkitės! — sukomendavo konduktorė.

— Tetule! Į pamokas pavėluosim! — maldavo mažyliai.

Jaunieji keleiviai "nešdinasi" iš autobuso. Ir šis nuvažiuoja toliau. Tačiau, matyt, jau tokiu laiku jis važiavo, kad netrukus, tuojau už Balalių, jo laukė dar viena grupė jaunų piliečių.

— Na, ką jūs pasakysite, vėl! — pamačiusi kelyj būrelį su portfeliais ir knygomis, atsiduso Putelytė.

— Ar jums neatrodo, kad jūs labai griežtai elgiatės su moksleiviais — kreipėsi į konduktorę vienas bendrakeleivių.

— Juk, galima sakyti, kad tiesiog iš kaktos matyti, jog jie skuba į mokyklą! Ir kam toks formalizmas su pasiryžėliais?

— O jeigu kontrolierius pasipainios! — pasišiaušė konduktorė. — Ne jiems snargliams atsakyti, o man!

Autobusą ji vis tik sustabdė, atsistojo tarpdury:

— Na, nesiprauskit, velniai griebtų! Rodykit pažymėjimus!

Pažymėjimą turėjo tik viena mergaitė. Putelytė nenoromis įleido ją į autobusą ir ši sėkmingai pasiekė Taujėnus. Kiti gi palydėjo žvilgsniais tolstantį autobusą.

VAIKO SVEIKATA,

naujai išėjusi knyga, parašyta prityrusios vaikų specialistės prof. dr. V. Tumėnienės. Knygoje aprašomas vaiko augimas, fizinis ir dvasinis vystymasis nuo gimimo iki brendimo amžiaus. Randami patarimai, kaip auginti ir auklėti, kaip saugoti nuo fizinių ligų, apkrečiamųjų ir nuo dvasios iškrypimų. Kaina $1.25. Užsakymus su pinigais siųskite DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

A. † A.

Rozalija Lakavičienė

(po tėvais Sudiki)

Gyv. 6829 S. May Street.

Mirė saus. 15 d., 1961 m., 6 v. ryto, sulaukus pusės amž.

Gimė Lietuvoj. Kilo iš Tauragės apskr., Vainuočių parapijos, Zalpių kaimo. Amerikoje išgyveno 51 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime trys sūnūs: Jonas, Juozapas ir marti Kathlene, Antanas ir marti Laverne; 8 anūkai, 1 proanūkas; puseserės: Marijona Vasiliauskienė, jos vyras Vladislovas ir jų šeima, Domicelė Rudminienė ir jos šeima, daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Kūnas bus pašarvotas šiandien 6 val. vak. John F. Eudeikio kopl., 4605 S. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks trečiad., saus. 18 d. Iš kopl. 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Švento Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę lieka: Sūnūs, marčios, anūkai, proanūkai ir kiti giminės.

Laid. direkt. John F. Eudeikis, telef. YArds 7-1741.

A A

EVA GRIGAS

(MEILUNAITĖ)

Gyveno 3256 S. Wallace St.
Tel. CA 5-2416

Mirė sausio 13 d., 1961, 11 val. 20 min. ryto.

Gimė Lietuvoj. Kilo iš Panevėžio apskr., Ramygalos parapijos, Kūtiškių kaimo.

Amerikoje išgyveno 39 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Antanas, 2 dukterys: Wanda Lewis, žentas Richard ir Bernice Stockus, žentas Charles, 5 anūkai, giminaičiai Vladas Lubartas ir Karolis Lubartas, gyv. Kanadoje, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Teisybės Mylėtojų Draug. ir Liet. Moterų Piliečių Lygai.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 S. Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, sausio 17 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, dukterys, žentai ir anūkai.

bAR.gkž j-a joyžžž w irww ri

Laidot. direkt. Antanas M. Phillips. Tel. Yards 7-3401.

EDVARDAS SAUNORIS — GĖLININKAS

Paruošia gėles iš savo šiltadaržių vestuvėms, įkrikštynoms ir kitoms iškilmėms. Parūpina gėles ne tik laidotuvėms, bet ir gėles sodinti ir puošti kapus Jūsų artimųjų.

3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON'

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEdarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

J. F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero. TOwnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Ambalansų patarnavimas dieną ir naktį

Reikale šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dayse ir tuojau patarnausime.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
718 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

VANCE FUNERAL HOME
1424 S. 50th AVE. OLympic 2-5245 ir TOwnhall 3-9637

Pasinaudokite "Draugo" Classified skyriumi

TAUPYKITE LIETUVIŲ SOSTINĖS CENTRE

CHICAGO SAVINGS B-VĖJE

Pasidėkite santaupas į apdraustą, tvirtą finansinę įstaigą, visais atžvilgiais išbandytą per pastaruosius 36 metus. Negalėsit rasti patogesnės ir pelningesnės vietos. Puikiausi įrengimai, aukšti dividendai. Atdara tris vakarus savaitėje. Du dideli kiemai automobiliams pasistatyti.

Nemokamai teikiame daug pelningų patarnavimų.

KVIEČIAME Į

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Ave. Chicago 36, Illinois

GRovehill 6-7575

ATDARA: Pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 12:30 val. po pietų.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 WEST 63rd STREET

Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

DIDŽIAUSIA IR MODERNIŠKIAUSIA PAMINKLŲ DIRBTUVĖ CHICAGOJE

Pirkite tiesiog iš gamintojo ir sutaupysite!

John Savickas Monuments

11849 So. Kedzie

Chicago 43, Ill.

Jūsų pasirinkimui didžiausias rinkinys gatavų pavyzdžių.

Dėl susitarimo (appointment) galite pašaukti kiekvienu laiku.

Telefonai: BE 8-3632 arba BE 3-4718

Atidara kasdien ir sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 5 v. vak.

× **Žurn. Jonas Vaidelys,** kuris prieš 4 metus buvo sunkiai sužeistas gatvėje neatsargaus automobilio vairuotojo, ligšiol dar nėra pasveikęs, tad bemaž ir nepareiškia dabartiniu laiku spaudoje ir šiaip lietuviškoje veikloje. Bylos dėl sužeidimo dar nebuvo, dirbti negali, o gyventi be reguliarių pajamų, kiekvienam suprantama, kad nėra lengva. Tačiau nežiūrint į tai J. Vaidelys užsisakė visas išleistas ir ateityje išleisimas "Nidos" Knygų Klubo knygas, kurios leidžiamos Londone, Anglijoje. Jei taip knyga domėtųsi ir kiti mūsų gerai pasituri tautiečiai, tai mūsų knyga šiais laikais gyventų tikrą aukso gadynę.

× **Šakių Apskrities Klubo** valdybon 1961 metams išrinkti: pirm. — M. Neberiezienė, vicepirm. — A. Bacevičius, sekret. — P. Sideravičius, ižd. — S. Braniška, finansų rašt. — J. Jurkšaitis. Kontrolės komisijon knygas patikrinti — Masaitis, S. Būda ir V. Budraitis. Parengimų komisijon— K. Klinauskas, V. Masaitis, S. Būda, J. Naida, S. Braniška, L. Juozapaitienė, A. Masaitienė, Stanaitienė ir A. Derenčienė. Klubo direktoriai — V. Budraitis, Z. Gerulaitis ir J. Janulaitis.

× **Faustas Strolia** yra perorganizavęs Lietuvos Vyčių chorą ir šiomis dienomis ruošiasi pirmam pasirodymui, kuris įvyks vasario 11 d., per "Lietuvos Atsiminimų" banketą Morrison viešbutyje, Constitution salėje. Savo laiku Vyčių choras buvo pasiekęs aukšto lygio Chicagos chorų tarpe.

× **Kun. Saulius Laurinaitis** laikinai buvo išvykęs į Pietų Ameriką ir neseniai grįžo. Jo dabartinis adresas: Father Laurinaitis, 1899 McCoy Rd., Columbus 21, Ohio. Neseniai lankėsi Chicagoje ir buvo užsukęs į "Draugą", kur įsigijo už keliasdešimt dolerių knygų.

× **Lietuvių Bendruomenės** Marquette Parko apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyksta sausio 22 d. 11:30 val. parapijos salėje. Bus svarstomi svarbūs einamieji reikalai ir renkama nauja valdyba.

× **Dr. Arūnas Liulevičius** skaitys paskaitą tema "Gabriel Marcel — dramaturgas ir filosofas" Chicagos Ateitininkų Sendraugių susirinkime, kurs įvyks sausio 22 d. 2 v. p. p. Jaunimo Centre.

× **Užgavėnių vakaras,** kurį rengia Don Varno postas, įvyks vasario 14 d., antradienį, šio posto patalpose. Vakaro rengimo komiteto pirmininku yra buvęs komanduotojas Bernard Kvietkus.

× **LB Town of Lake apylinkė** metiniame LB Chicagos apygardos suvažiavime, kuris įvyksta sausio 29 d. Vyčių salėje, išrinkti atstovauti — A. Kasperavičius, S. Bliukis, J. Janulaitis ir J. Litvinas.

× **Lietuvos Vyčių sendraugių** susirinkimas įvyks antradienį, sausio 17 d., 7 val. Vyčių salėj. Nariai kviečiami gausiai susirinkti. Bus svarstomi einamieji ir naujieji reikalai.

× **Agnes ir Jonas Stašaičiai,** Cicero gyventojai, pardavė namą dukrai ir žentui, o patys rengiasi išvykti į Beverly Shores, kur turi gražią rezidenciją.

Iš arti ir toli

J. A. VALSTYBĖSE

— **Balfo pirm. kan. dr. J. Končius** paskutiniu metu turėjo visą eilę svarbių pasitarimų ir posėdžių Balfo ir CARE reikalais. Sausio 5 d. dalyvavo Filipinų ambasadoriaus Jungtinėms Tautoms oficialiame priėmime. Sausio 9 — 12 d. Washingtone tarėsi su JAV valdžios pareigūnais šalpos—emigracijos reikalais, kaip Balfo pirmininkas ir kaip CARE centro valdybos vicepirmininkas. Baigęs konferenciją Washingtone kan. dr. J. Končius išvyko keletai savaičių poilsio, nes gydytojai jam tai primygtinai patarė.

AUSTRALIJOJ

— **Giniočiai Australijoj** verčiasi grybų ūkiu. Atvykę prieš 11 metų į Australiją, žemaičiai Giniočiai iš pradžių vertėsi mūrininkyste Bankstowne. Po keleto metų nupirko prie Blacktowno (apie 25 myl. nuo Sydney) 10 akrų ūkelį su senais trobesiais ir pradėjo verstis vištininkyste. Kai pasirodė, jog tai nepelninga, jie pradėjo auginti grybus, kurie duoda gerą pelną ir nesunkiai parduodami, nes viską paima viena bendrovė. Jie jau prasigyvenę — jau pastatė patogų naują gyvenamą namą, turi sunkvežimį ir lengvąją mašiną. Tuo tarpu turi dvi grybams auginti pašiūres ir baigia statyti trečią. Turi savo šeimos reikalams keletą karvių, todėl savo ūkyje sėja dobilus, avižų ir kt. Šeima jų nedidelė — tėvai ir sūnus. Sezono metu dar bui pasamdą dar du vyrus. Auginimas grybų vyksta maždaug 8 mėn. Vasarą apie 4 mėn. būna pertrauka.

— **Sydney Rockwood katalikų** kapinėse lietuviai yra gavę savą skyrių. Tai gražus keliais atskirtas trikampis, kurį išplanavus su takais ir aikštele bendram paminklui bei kryžiui trikampio pradžioje, telpa 159 atskiri kapai.

Šiuo metu ten jau palaidoti 5 lietuviai.

Lietuviškų kapinių planus padarė inž. A. Jakštas ir inž. V. Butkevičius. Paminklui žadama paskelbti projektų konkursą.

Kapinėmis rūpinosi ir jas administruoja Sydney lietuvių kapelionas kun. P. Butkus.

Bažnyčių lankymas

Gallupo Institutas tyrinėjo bažnyčios lankymo JAV-bėse klausimą. Klausimas lietė tik sekmadienius. Buvo klausinėjami katalikai ir protestantai. Gautais duomenimis suaugusių amerikiečių lanko bažnyčias virš 50 milijonų; vienu milijonu daugiau, negu 1955 m. Moterų lankančių bažnyčias yra 55%, vyrų gi 45%. Katalikai bažnyčią lanko uoliau, negu protestantai: katalikų 74%, protestantų 44%. Amerikos protestantai šiuo atžvilgiu pralenkia Anglijos protestantus. Anglijos gyventojų beveik 80% protstantai. Iš jų bažnyčią lanko sekmadieniais tik 14%. Kalbama tik apie suaugusius. Žodžiu "protestantai" apimama visos protestantų atmainos.

Kongo sostinėje Leopoldvilėj yra universitetas Lovanium, Luveno universiteto skyrius. Per. m. birželio mėn. popiežius Jonas XXIII jam paaukojo 4 su puse milijono belgiškų frankų.

× **LB Chicagos apygardos** Priėmimui - Vakarienei kvietimai prašomi įsigyti ligi sausio 18 d., Jūsų ir mūsų patogumui. (Pr.)

CHICAGOS ŽINIOS

SUVAŽINĖJO LIETUVĘ

Pralėkdamas automobilis su važinėjo lietuvę Evą Grigienę, gyvenančią 3256 So. Wallace, Chicagoj. Dar su gyvybės ženklais nugabenta į ligoninę, ten ji greit mirė. Buvo vyresnio amžiaus, ramaus, malonaus būdo lietuvė, kilusi nuo Ramygalos, Amerikoje išgyvenus 30 m. Laidojama antradienį iš Šv. Jurgio bažnyčios 8 val. 30 min.

KONTRAKTORIUS, IŠVOGĘS INSPEKTORIAUS PRANEŠIMUS, GĄSDINO SAVININKUS

Federalinės įstaigos pradėjo tirti ypatingą įvykį: iš Chicagos miesto valdybos spintų buvo išvogti nuorašai dokumentų, rodančių kuriuose namuose yra laužomos miesto nustatytos taisyklės. Tuos nuorašus gavo Brandon Censtruction B-vė, ir jais grąsdindama privesdavo namų savininkus atiduoti jiems pravesti atitinkamus pataisymus, žinoma, už stambesnę sumą.

KĄ SAKO JONUKAS LUKŠIS

Jonuko Lukšio nuotrauka ir jo žodžiai įdėti į "Chicago Daily Tribune" dienraštį. Tas laikraštis eilę moksleivių paklausė, kokius žaidimus su tėvais jie labiausiai mėgsta. Lukšis atsakė, kad vasarą jis mėgsta su tėvais eiti maudytis, su tėvu žaisti beisbolą gi su tėvais ir sesute kas vakarą namo rūsy jie žaidžia ping pongą ir kortomis "monopolį" ar ką kitą.

VASARIO 16 D. — PASKUTINĖ DATA GAUTI MAŠINŲ NUMERIUS

Paskutinė data gauti mašinoms numerius nustatyta vasario 15 d. Tie gi, kurie numerių prašo paštu, privalo savo laiškus išsiųsti iki vasario 1 d. Numatoma, kad šiemet Illinois valstybėje bus įregistruota apie 4,000,000 mašinų. Dabar — mažiau negu pusė numerius tėra išsiėmę.

ČIKAGIETIS VADOVAUS VETERANAMS

Chicagos bankininkas John S. Gleason paskirtas vyriausiu veteranų administratoriumi. Paskyrė naujasis prezidentas Kennedy. Gleason 1957—1958 metais buvo Amerikos Legiono vyr. komandierius.

JEI SUKAS GALVA, TENESISUKA MAŠINOS RATAI

Net iš 141 vairuotojo Illinois valstybėje sausio pirmomis dienomis atimta teisė valdyti automobilius: jie buvo sugauti bevažiuoją būdami neblaivūs. Visų jų vardai išsiuntinėti redakcijoms.

Sylvia Ludwig, treniruojasi vaikščioti smėlyje, kadangi ji išrinkta "saulės dievaitė" St. Petersburg, Fla., festivalyje, kuris įvyks kovo 20—24 dienomis. Tačiau jai kelia rūpestį ir tai, kad ji kaip smėlyje, taip reiks vaikščioti ir sniege St. Paul, Minn., kur žiemos karnavalas įvyks sausio 27 ir vasario 1 dienomis. (UPI)

CHICAGOS KATALIKŲ MOKYKLOSE 332,117 AUKLĖTINIŲ

Chicagos arkidiecezijos katalikų pradžios ir aukštesniosiose mokyklose šiais mokslo metais yra 332,117 auklėtiniai. Chicagos arkidiecezijoje veikia 426 katalikų pradžios mokyklos ir 87 aukštesniosios mokyklos. Jų išlaikymas šiais metais kainuos iš viso apie $66,000,000. Jeigu visi tie katalikų mokyklų auklėtiniai pereitų į miesto mokyklas, vien jų mokymas kainuotų apie $127,500,000 metams, o dar reikėtų naujų klasių už $275,000,000 — tokios didelės išlaidos susidarytų mokesčių mokėtojams: iš viso net $402,500,000.

KOKIO AMŽIAUS PRIIMS Į MOKYKLĄ

Chicagoje į parapinių mokyklų vaikų darželius ateityje bus priimami tik tie vaikai, kurie tų mokslo metų gruodžio 1 d. sulauks 5 m. amžiaus, gi į pirmą skyrių bus priimami tik tie, kurie tų mokslo metų gruodžio 1 d. sulauks 6 metų. Tokie pakeitimai padaryti ryšium su įvykusiais pakeitimais miesto mokyklose, be to — mokytojai nusiskundė, kad priimant į vaikų darželį jaunesnius vaikus, paskiau į pirmą skyrių ateina vaikai dar neįstengią sekti jiems reikiamo kurso.

PARAMA IR KATALIKŲ MOKYKLOMS

Chicagos Švietimo Tarybos narys dr. John Lester Reichert kelia balsą, kad ir parapinės mokyklos privalo susilaukti finansinės paramos, kokia yra planuojama valdinėms mokykloms; jiegu pvz. Chicagoje iš katalikų mokyklų vaikai būtų parkelti į miesto mokyklas, su sidarytų iždui šimtai milijonų dolerių naujų išlaidų, — primena tą dr. Reichtert, paremdamas aukščiau minėto reikalavimo teisingumą.

NAUJAS GENERALINIS VIKARAS

Naujai įšventintas vysk. Cletus F. O'Donnell paskirtas nauju Chicagos arkivyskupijos generaliniu vikaru, šalia prel. George J. Casey. Labai didelėse diecezijose bažnytinė teisė leidžia turėti daugiau kaip vieną geenralvikarą, Vysk. O'Donnell buvo konsekruotas tik praeitų metų gruodžio 21 d. Prel. Casey yra bažnytinių teisių daktaras, 1929 m. buvo paskirtas Chicagos arkidiecezijos vicekancleriu, o 1938 m. — kancleriu.

MENO FILMAI

Chicagos centrinė miesto biblioteka (Michigan ir Randolph) sausio mėn. penktadieniais 12 val. 15 min. rodo meno filmus. Sausio 20 d. bus rodomas filmas apie Švč. P. Mariją viduramžių iliustracijose ir taipgi apie Afrikos skulptūrą, bibliniame fone vaizduojančią moters padėtį primityvioje visuomenėje.

METROPOLITAN SOLISTAI STRAUSO OPEROJ

Ričardo Strauss opera "Ara bella", išpildoma Metropolitan Operų Bendrovės, sausio 21 d. 1 val. p. p. bus perduodama per WGN radijo stotį Chicagoje.

PAGERBĖ LIETUVĮ

Plačiai skaitomas laikraštis "The New World" įsidėjo aprašymą ir nuotrauką kun. F. Gurecko, neseniai pasiekusio daktaro laipsnio.

Sol. Elenutė Blandytė, jau ne kartą gražiai užsirekomendavusi lietuviškoje visuomenėje savo išpildytomis dainomis, dainuos "Draugo" dailiojo žodžio koncerte, vasario 5 d. 3 v. p. p. Marijos Aukšt. Mok. salėje, įteikiant Draugo romano konkurso laimėtojui premiją.

GERA KARIKATŪRA

Dienraštis "Chicago's American" įsidėjo iškalbingą karikatūrą apie JAV ir Sovietų žemės ūkio problemas: dėdė Samas sėdi ant aukštų kalnų grūdų pertekliaus ir nežino, ką daryti; Chruščevas žiauriai nusiminęs dešine kastuvu kapsto derliaus nedavusios žemės plotus ir kaire rodo į Dėdę Samą, tardamas: "Norėčiau aš turėti jo žemės ūkio problemas".

RELIGINĖS MINTYS TELEVIZIJOJE

WGN televizijos stotis Chicagoje įsivedė religinių minčių programėlę, trunkančią penkias minutes. Ji duodama kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio imtinai 8 val. 55 min. ryto ir apie 12 val. 30 min. vidurdienį.

UOSTO DARBININKŲ UNIJŲ CENTRAS

Net 19 AFL-CIO darbininkų unijų, aptarnaujančių Chicagos uostą, sudarė savo centrą, išrinkdami Chicagos Uosto Tarybą, kuri apie 15,000 darbininkų. Tuo norima sudaryti artimesnį tų unijų bendradarbiavimą.

PATARIMAI VEDUSIEMS

Vadinama Kanos konferencija, kurioje gydytojas, kunigas ir vedusiųjų pora duoda patarimus susituokusiems, įvyks Šv. Jurgio parapijoje sausio 22 d.; adresas 3230 S. Lituanica, Chicagoje. Rezervacijas galima padaryti tų konferencijų centre JUniper 3-4440.

ŽUVŲ AKROBATIKA ZOOLOGIJOS SODE

Brookfield zoologijos sode, netoli Chicagos, baigiama įrengti vadinamasis Seaquarmium— baseinas jūrų žuvims. Čia jas galima bus pamatyti beplaukio jančias, maitinamas ir išdarinėjančias akrobatinius numerius.

MIRĖ TELEFONO BUDELĖJ

Negyvas, sukritęs telefono budelėj, Skokie geležinkelio stoty, rastas William D. Millard, 39 m. Manoma, kad jis užtroško; jau anksčiau buvo sirgęs plaučiais.

BAŽNYČIOS VIENYBĖS OKTAVA

Sausio 18—25 dienomis yra bažnyčios vienybės oktava ir kard. Meyer ragina tikinčiuosius ta intencija šiomis dienomis daugiau pasimelsti.

NAUJAS SVEIKATOS CENTRAS

Ligoninių rajone, Chicagos pietvakarių daly, Šv. Luko ligoninė pasiryžo pastatyti naują sveikatos centrą, kuris kainuos apie $2,000,000.

SAVIEJI BUTAI

KUN. K. A. MATULAITIS, MIC

JAV gyvenimas kinta. Retai jaunavedžiai pasilieka gyventi tėvų namuose. Jie išsinuomoja ar perkasi savus, iš kur jiems patogiau nuvykti į darbovietę. Seni tėvai pasilieka gyventi nemažuos savo namuose. Kai kurie tėvai dar pajėgia palaikyti namuose tvarką, švarą, pievelę apkarpyti, irstančias namo dalis ar surūdijusius vamzdžius pataisyti. Bet ir tai jiems įgrįsta. Nenorėtų jie turėti reikalų nei su įvairių mokesčių rinkėjais, o pagyventi sau ramiai, besidarbuojant, pamėgtoje srity.

Širdis veržtųsi pas suaugusius vaikus ir anūkus, bet anų namuose, nors jie būtų ištaigingi, nėra numatyta kambario seniems tėvams.

Be to, kas metai auga eilės tų, kurie išeina pensijon. Auga subrendusių, senesnio amžiaus žmonių skaičius.

Lietuviai, atrodo, kol kas nėra spaudžiami šio gyvenimo atmainos. Senesnės kartos tėvai yra pripratę prie sunkaus darbo ir nelengvo gyvenimo. Naujieji ateiviai tai pajus tik po 10-20 metų. Bet kitų tautų amerikiečiai susidūrė su ta sunkenybe ir bnado ją išspręsti amerikonišku būdu: kurti kooperatyvą ir parūpinti nuosavus iki gyventojų gyvos galvos pilnai aptarnaujamus butus.

1960 m. anglų spaudoje tilpo platesnių žinių apie vieno tokio kooperatyvo veiklą. Tai — Williamette View Manor, ant aukštoko upės Willamette kranto, 8 mylios į pietus nuo Portland, Oregon.

Organizacija

Sudaryta 20 asmenų kooperatyvas; įregistruotas valstijoje. Draugija — kooperatyvas įsigijo 14 akrų žemės plotą 1951 m. Sutarta daryti butų koloniją su savąja ligonine. Architektas padarė planus. Juos turėdamas, butų pardavimo vedėjas C. W. Mummery pardavė už $1,500,000 butų pirmiau, negu jie buvo pastatyti. Tiesa, buvo sutikę bankininkų pasipriešinimą, bet kai po dviejų mėnesių ėmė augti nauji pastatai, — visi butai buvo išparduoti. Be jokių skolų, be bankininkų malonės ar paramos kooperatyvas ėmė gražiai veikti.

Pastatyta 385 butai. Juose gyvena 470 asmenų, vyrų apie 120, o moterų apie 350. Žemė, visi pastatai ir įrengimai yra $5,800,000 vertės.

Butai yra 1 ar 2 žmonėms gyventi. Vieni aprūpinti virtuvėle, kiti — be jos. Butų kaina įvairi: nuo 7,500 dol. iki 20,000 dol.

Gyventojai įsigyja patinkamą sau butą iki savo gyvos galvos. Bet jei pirmiau norėtų apleisti, atskaičius pabaudos nuošimčius, — pinigai grąžinami.

Gyventojai moka kas mėnuo už maistą, skalbyklą, visą buto aptarnavimą ir jo švarinimą $100. Jei naudoja kooperatyvo garažą mašinai, prideda 5 dol. mėnesiui. Jei nori apsidrausti nuo didesnės operacijos išlaidų, moka 5 dol. apdraudos.

Nesveikuojantiems maistas atnešamas į butą. Bet tais atvejais už mėnesį ligonis moka $150, o jei užima ligoninėje lovą, už mėnesį moka 200 dol.

Gyventojai patenkinti tvarka ir turima laisve. Valgo, žaidžia, svečius priima dideliuose kambariuose be atskiro mokesčio. Daug kas važiuoja Portlandan į darbus.

Gyventojų du atstovai nuolat dalyvauja kooperatyvo valdybos posėdyje.

Ar ne laikas būtų ir lietuviams pagalvoti apie panašius savuosius butus, kooperatyvą?

Katalikiškos knygos savaitė

Katalikiškųjų Knygynų Sąjunga skelbia specialią "Katalikiškos Knygos" savaitę, kuri įvyks vasario 19—25 dienomis. Keturios didžiosios katalikų federacijos talkina šiai knygynų sąjungai populiarinti katalikišką knygą, būtent: Katalikų Spaudos Sąjunga, Katalikų Vyrų ir Katalikių Moterų Federacijos ir Padorios Literatūros Tautinė Įstaiga.

Jau seniai lauktas ir reikalingas

BAŽNYTINIŲ PAMALDŲ VADOVĖLIS

yra gaunamas Drauge. Jame yra visos reikalingos maldos ir giesmės bei literatūriniai nurodymai. Išleido Kunigų Vienybė, 2 pataisyta laida. Kaina $3.50. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago 29, Ill.**

"Viešpatie, Išklausyk Manęs"

Surodagavo
Kun. K. Matulaitis, M.I.C.
Išleido
Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija

640 puslapių: 3/4 collo storumo

Kaina
Pasuksuota $3.50

Tai viena iš pilniausių maldaknygių, spausdintų Amerikoje: visos litanijos; 11 novenų; visų sakramentų aiškinimai; psalmės; pilnos rekolekcijos; visų sekmadienių evangelijos tretininkų maldos susirinkimams ir abolucijai; maldos apaštalystės maldos; Šv. Valandos maldos; 33 giesm.; Velykų ir Vėlinių apeigos; Kryžiaus keliai; Sopulingosios Motinos stotys ir t.t.

Maldaknygė "Viešpatie, Išklausyk Manęs" yra labai gražiai išleista; atspausdinta ant balčiausio ir geriausio popieriaus; tvirtai įrišta su pasuksavimu ar be; nemažos raidės; daug ryškių iliustracijų.

Ši maldaknygė yra geriausias pirkinys Amerikoje. Užsisakykite tuojau.

Užsakymus su pinigais siųskite:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL.

"Ir kas būtina ir kas naudinga ir kas malonu reikia neštis paskui Kristų."

Taigi,
ne visi žmogaus kryžiai yra sunkūs.
Apie tai rašo
VYSK. VINCENTAS BRIZGYS
savo knygoje

Trisdešimt Meilės Žodžių

gyvenimo temomis Kristaus dvasioj.
Lietuviškos Knygos Klubo leidinys
167 psl.,
kaina $1.50.

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago 29, Illinois

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ, VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ!

Moderniškiausia lietuvių baldų krautuvė Chicagoje

Prekės be brokų, kainos žemiausios Chicagoje. Išsimokėjimai iki 3-jų metų. Europos ir Amerikos žymiausių firmų baldai. Televizijos, šaldytuvai ir visa namams ir ofisams įrengti.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI — FURNITURE CENTER, INC.

Naujas adresas: 3207 So. Halsted St. VIctory 2-4226

Krautuvė atidaryta pirmad. ir ketvirtad. 9 v. ryto iki 9 v. vak. Kitomis dienomis nuo 9—6 val. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.